Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

ЕРА,
17
АВГУСТ,
1967 шу.
№ 97 (4422).
Мах 2 кеп.

СЕРДАЛО
(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ
1923 ШЕРА ДЕНЗ

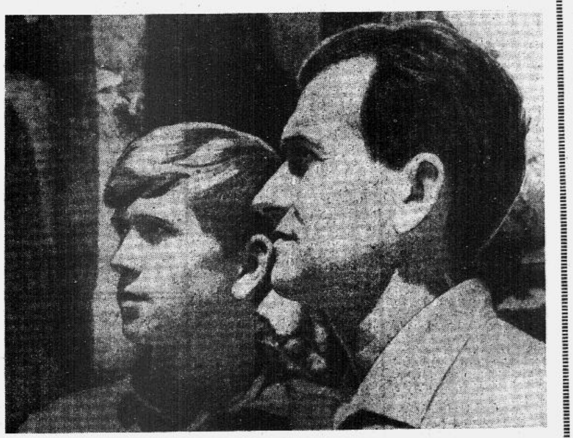
Шн бутт гаргга ха мара йисаш вай мехка Советски Іаьдал дайна 50 шу дуза деза шен тІаккхача. Цу денна къахьегама совгІат кийч дара ерригга ший торонаш оарцагІа яьха къахьегаш я Карабулакски газобензинови завода коллектив. Валови продукци арахецара ворхІ бетта план 108.4 процент кхоачашйир завода болхлоша.

Укх бетта доаха толамаш дика да. Хьалхарча декада план 103 процент кхоачашъяьй. Уж толамаш доахача къаьстта дика къахьийгад Зелов Виктора, Адоевский Александра, Семинихин Александра, Золотухин Виктора, кхычар. ХІара сменах нормаш 125—130 процент кхоачашъю цар.

СУРТА ТІА: инженер-диспетчер А. Семенихин хьожаш ва оператора гІонча В. Золотухина беча балхага.

И. Плиева сурт.

Октябра накъадолхаш

ЦІЕЙ СИЙНА БАЬРЖА БОЛАМ

Керда хьинар дуxдувлаш кхехкаш я юбилейни шерара социалистически яхь. ХІара денна хьахоз Нохч - ГІалгІайчен къахьегамхоша Октябра 50 шу дизара сийна доахача толамех дола хоамаш. Шоай хьамсарча Цlейна сийленца накъабахара дикагІа мел дар лех цар.

Дукха ха йоаццаш Грозненски химически комбината коллективо Нохч - ГІалгІай АССР берригача къахьегамхошка кхайкарал дир юбилейни Памятни байракхаш яхар духьа яхь дІайолаяра. Цу комбината коллективо толамца кхоачашду юбилейни шера тІайипа социалистически дехкараш. ВІаштта пхьа шуи ах шуи а по Ерригсоюзни социалистически яхье хьалхара моттиг лелаю. Юбилейни шера шоллагІча квартале дика болх барах цlаькха а СССР Министрий Советек ВЦСПС-ен карара кара тела Цlе байракх еннай цунна.

Грозненски химически комбината коллективо ший ерригача торонашка а хьежа лаьрхІар. юбилейни шера хьалха тІайица хиъпарел кхы а доккхагІа дехкараш тІаэца. Валови продукци арахецара итт бетта план 25-гІа октябрь тІакхачалехьа кхоачашъе, къахьегама овсарле плана хачул ши процент дукхагІа лакхъе. рационализаторски предложенеш юкъекхахьара чотах 200 эзар сом ахча кходе, продукци хьаьрга дІабода мах лохбе, иштта кхы а.

ХІанз комбината болхлой, инженераш, техникаш, гІулакхера нах КПСС -ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а Памятни байракхаш яхар духьа яьржача яхьа юкъебахаб. Цар къовсам лоаттабу Сийлахь-боккхача Октябра 50 шера цlерагlа коллектив аьнна цlи яккхар духьа а.

Комбината коллективо ну яхье дакъа лацара тІахьехаш кхайкарал даьл республика промышленни предприятей, транспорта, гІишлошъерий коллективашка, юртбоахамеп кхыча организацей къахьегамхошка.

Грозненски химически комбината коллективо дІадоладьча патриотически гІулакха боккха лоархІам а беш, КПСС обкома бюрос соцам баьб Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизаря сийна лелаеча социалистически яхье котбаьннарашта телаш йола Памятни байракхаш яхар духьа а Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шера цlерагlйола предприяти яха цlи тиллийта бокъо яккхар духьа а социалистически яхь йолаяра тІахьехаш Нохч - ГІалгІайчен берригача къахьегамхошка кхайкарал даьча Грозненски химически комбината коллектива инициатива къоабалье.

Паоте горкомаши райкомаши, ВЛКСМ обком, облсовпроф, профсоюза обкомаш, юххьанцара партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш, объединеней, министерствай, ведомствай, предприятей кулгалхой дехкарийла баьб из инициатива хьаллаца а, хІаьта цу яхьа берригa къахьегамхой чуоза а.

Дика гІулакх массаза а сиха дарж. Республика къахьегамхоша дег чура къоабал а еш хьаллаьцай химикий инициатива.

Памятни байракх яккхареи Октябра 50 шера цlерагlа коллектив яха цlи яккхареи яхье яьннай хІанз дукха коллективаш. Цар шоай ерригa торонаш тахка а тохкаш, белгалдоах керда толамаш дахара цаькъаш.

Грозненски слюдяной фабрика коллективо эгара хьалхарчар — хьаллаьцай химикий инициатива. Фабрика болхлоша шоай юкъарча собране дийца а дийца тІайицад керда социалистически дехкараш. Памятни байракхаш яхараи Октябра 50 шу яха сийлен цlи яккхараи чІоагтІа къовсам дІаболабаьб цар. Фабрика коллективо лаьрхІад Октябра 50 шу дузача денга планал совгІа 4 эзар сома маьха продукци арахеца.

Химикаша дІадоладаь дика гІулакх хьал а лаьца, хІанзле дикка толамаш даьха коллективаш дукха я вай республике. Парех пхьаяраш тахан оаха кепатох укх хьалхарча оагІон тІа.

ХІанз партийни, профсоюзни, комсомольски организацешта хьалхашка латта керттера дехкар да химикий инициатива шерра йоаржаяр, цу яхьа махулла дукхагІа къахьегамхой юкъеозар.

Ерригача коллективай болх тІабераабе бела производства экономически эффективности къахьегама овсарлец лакхъяра, Іилманеи техникаеи карагІдаьннараш балха юкъекхахьара, арахецача продукце дикал лакхъяра, цунга дІадодар лохдара. Кхетамна кулгалде деза яьржача социалистически яхьа. Балха хІара ден итогаш а еш, царна кІоаргга анализ е еза.

Белгалдаккхала дарглац юбилейни шера яьржача яхьача цхьайолча моттигашка дуккха кхоачамбоацараш хилар. ХІана а республике йолаш я тІехьаьяса коллективаш. Цар кхоачашъяьяц ворхІ бетта план. Цу тайпара хьал да цхьайолча предприятешка, гІишлошъеча, промыслашка бытовой гІулакхаш дареи коммунальни боахамеп предприятешка, организацешка, иштта кхычахьа.

Хьайбай продукташи шуреи дІаялара план кхоачаш ца еш да цхьадола боахамаш. Дукха кхоачамбоацараш да доакъар кийчлеча а.

Кхы дІахо да метаргдац уж кхоачамбоацараш. Цхьа коллектив хила йиш яц юбилейни шера тІайипа дехкараш кхоачаш ца деш.

ШерагІа йоаржае Памятни байракхаш яхараи Октябра 50 шера коллектив яха цlи яккхараи йола социалистически яхь, сийлен гІулакхашца лакъагІо дезача Цlейна!

ХИМИКИЙ ДИКА ГІУЛАКХ ХЬАЛЛАЬЦАД

НОВОГРОЗНЕНСКИ МЕХКДАЬТТА ЧАКХДОАККХАЧА завода дуккхача установкаша чІоагІа къовсам лоаттабу Октябра 50 шу дуза сийлен цlи яккхараи зам шоашка юсаргйяккхараи зам шоашка юсаргйолаш памятни байракхаш яхарах. Цу даькъе шерра социалистически яхь йоаржаьй цар. Царна юкъе хьалха латтачарех я Вольняков Иван Николаевич керте латта коммунистически къахьегама сийлен цlи лелаеча № 43-2 йолча установка коллектив. Мехкдаьтта сийрда продукци арахецара бархІ бетта план 8-ча августе кхоачашъяьй цо. Ер бутт боалехьа сентябрь бетта чотах установка технологаша арахецаргья эзараш точнаш продукци.

Дукхача хана денз цунна яхь лелаеча Чурсунов Николай Федоровича кулгалдеча установка коллективо а дог раьза хинна хьаллаьцай химикий инициатива. Цо доаха къахьегама толамаш а тог гІоздоахаш да. БархІ бетта план самарзийнахьа. 15-ча августе, кхоачашъяьй установка технологаша. КарагІдаьнначох кхоачам а ца беш, кхы а къахьегама толамаш совдоахаш болх беш ба уж.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ГРОЗНЕНСКИ ЛЬШКАБЕТОНИ ЗАВОДА цехашта юкъе даим хьалха латташ хьайолгІа Евдокимов Иван Павловича кулгалду маркхала-бетона цеха коллектив. Эггара хьалхарчарна дог раьза хинна хьаллаьцад цо химикаша дІадоладаь дика гІулакх. ЧІоагІа къовсам лоаттабу цеха болхлоша памятни байракхаш яхара. Цунга хьежжа ди тІехьа лакхагІа хул доаха къахьегама толамаш. ГІишлон материалаш арахецара бархІ бетта план 14-ча августе 111 процент кхоачашъяьй цар. Планах лаьрхІачул совгІа арахийна продукци эзараш кубически метраш я.

Иштта дика къахьегаш хьайолгІа укх юбилейни шера Лемешко Николай Кондратьевича кулгалдеча шоллагІча цеха коллектив а. ХІаназехьа бархІ бетта план 102,2 процент кхоачашъяьй цо.

Шаккха цеха коллективаш дог тийша я Октябра дезача цlейна доккха къахьегама совгІат а кийчдеш, памятни байракхаш шоаш йоахаргхиларах.

М. ЗЮЗИКОВА,
тха штате йоаца корр.

КЕРДА ЦІА

Ди массала доалл хоалуш йоагІа вай Грозный. Укх деношка эксплуатаце дІачуденнад керда 48 квартира йола нах чубаха цІа. Катаяма цlерагІча поселке Старопромысловски шоссе хьаллаьча цlагІа баха ховш нах. «Чечингстройтранс» автотранспортни объединенее ший чотах хьалдаь шоллагІа цlа да из. Цу цlенна уллув хьаллеш латт кхы а дуккха квартирех латта цаха чуlе цlа.

Керда вахар дилла царга аз хатар лаь цаl № 3 йолча гараже шофераша болх бу коммунистически къахьегама ударник ва. Цуна уллув ваха хайкав отдела начальник вола къона инженер Н. Чиж.

Ираз вахар хилла шун, кердача цlеношка.

О. БАЗЫЛЕВИЧ.

ЛАЬРХІАЧУЛ СОВГІА

«Старогрознефть» НПУ транспортни конторе водителий коллектив толамца кхоачашдеш хьайоагІа юртбоахама мухь дІа-юха бахьара дехкараш. Юбилейни шера ворхІ бетта 118 эзар тонн мухь дІабахьа безача, республика бурувдеттараштa, гІишлошъераштa, мехкдаьттахошта, ахархошта лаьрхІа планал совгІа 8.500 тонн мухь дІабихьаб. ВорхІ бетта план ерригача конторага диллача 107 процент кхоачашъяьй, 6.7 процент лакхъяьй къахьегама овсарле а. Балха юкъейихьача рацпредложенех 8.440 сом ахча кходе дезача 21.250 сом кходир болхлоша. ХІаьта 303 тонн металлолома а дІаделар складашка.

Хьоккхаме къахьег беза мухь дІакхухьача шофераша У. Гухаева, Х. Авитесяна, А. Торбина, кхыбараша.

А. ТИЩЕНКО.

ФЕРМАШТА — ШОРТТА ДОАКЪАР

ЭРИЙ ТІАЮВЛА баьцаш, люцерна, суданка, силоса лаьрхІа дІайийна хьажкІаш, кхыйола доакъарий культураш дегІахара укх шера миссел аьттув болла хьалаш вай республике ца хула дукха ха а. Планах лаьрхІачул дукхагІа гІожен мошеи доакъараш Іоадара мел эша торонаш я республика колхозашкеи совхозашкеи.

ХІанз долла хІама а болх нийса вІаштІехьбаккха, доакъараш кийчдеча хана балха низах, техниках, транспортни средстваех кхетамна пайда эца боахамий кулгалхоштеи специалисташтеи дарах а харах а тийша да. Хаоттамо юрташкарча къахьегамхой аьттув ца боалийташ, болх дерттІеи сихеи вІаштІехьбоаккхилга дІадехаш хиларах дукхагІа а.

Из гІулакх цІенхаштта леладеш, аьттув болаш денача хІара сахьтах пайда эцаш йолча моттигашка толаме кхоачашду юкъарча хьайбашта Іанна доакъараш Іалашдара дехкар. Масала, Шелковской района цхьайолча колхозашка хІанзле а дукха хІама ца эшаш дерригача чах аргІаш даь даьннал, дІадахача шерарчул дуккха а дикагІа кийчъю йол. Йол кийчъяра болх къаьстта а дика лел «Терский» совхозе. Доакъараш кийчдерий болх во вІаштІехьбаьккхабац Науpски района цхьадолча боахамашка а. Укхаза дика дІаболабаьб хьажкІий силос лаьттах йоллара болх.

Цхьабакъда, тахан кепатохаш йолча сводко тешал ду, Нохч-ГІалгІайчен дуккхача колхозашкеи совхозашкеи гІожен мошеи доакъараш кийчдара болх хІанз а бокъонца вІаштІехьбаьккха ца хилара. МалгІабика, Ножай-Юрта, Надтеречни, Сунженски районий боахамашка хІанз а ах гаргга ча ула аргІаш а ца деш, талхаш. Ведана районе аргІаш а даь вІашкатеха ча ялхлагІа дакъа мара дац, хІаьта Советски районе из болх, мел тамаш йолаш хете а, кхыметтел дІабола а баьбац.

Республика цхьайолча районашка, цlенхаштта оарцагІа ца боале чІоагІа кхераме да йол кийчъяра гІулакх. Цу Сунженски а хІаьта иштта Наьсарен, Грозненски, Ножай-Юрта а районашка соахка 10-гІа август хьатІакхачалехьа кийчъяь хинна йол хІанзчул цкъаи ахаззен шозза дукхагІа яр.

ВІалла а кхетадеш дац силоса лаьрхІа дІайийна хинна хьажкІаш хІанз а чуэца ца болаьеннача Ачхой-Мартана, МалгІабика, Шаьла, кхыча районий колхозийи совхозийи, юрта боахама производственни управленеи кулгалхоща дІеллу гІулакхаш. Йол чуэца техникеи транспортни средстваши деш хІама а доацаш дукха латт цига.

Ачхой-Мартана, Гудермеса, МалгІабика, кхыча районий боахамашка хІама деш яц витаминни травяной хьоар доаха агрегаташ.

Республике доакъараш кийчдара темпаш лоха хилар е хаоттам во хиларца а, е кхыча объективни бахьанашца а бехказло хила йиш йолаш а дац. Из доархІамера болх колхозийи совхозийи цхьаболча кулгалхой а специалистий а оагІонгахьара теркалбеш ца хилара хьахинна хІама а да эггара хьалха.

ХІанз декхар сенах латт аьлча, из латт, кхоачамбоацараш сихагІа дІадахарах, мангал хьокхача, чах аргІаш деча, хьажкІий силос лаьттах йоллача тар е ду дукхагІа болхлой низи техникеи тІаерзарах, гІожеи мошеи доакъараш кийчдара аьттув болаш снача укх шерарча йоккхийча торонех бизза пайда эцарах.

1967 ШЕРА 10-ча АВГУСТЕ КХАЧЧАЛЦА МЕЛ ДОАКЪАРАШ КИЙЧДАЬД ХЬАХЬОКХАШ ЙОЛА СВОДКА

(проценташ йолаш планаца нийсдича)

Районаш	АргІаш даь ча	Кийчъяь йол
Ачхой-Мартана	75	23
Ведана	17	14
Грозненски	59	36
Гудермеса	82	52
МалгІабика	56	40
Надтеречни	55	47
Наьсарен	28	28
Наурски	76	60
Ножай-Юрта	52	14
Советски	—	—
Сунженски	51	26
Урус-Мартана	70	45
Шаьла	72	61
Шелковской	90	58

КОРЕЙСКИ ХАЛКЪА ВАХАРЕ БЕЛГАЛДАЬННА ДИ

14-ча августе Москверча общественносто дездир вежарашха долча корейски халкъа вахаре белгалдаьнна ди — японски империализма Іазапах Корея мукъаьяккха 22 шу дизар.

ДоттагІала ЦlагІа торжественни собрани хилар. Президиуме бар КПСС ЦК секретарь М. С. Солеменцев, СССР Министрий Совета Председателя заместитель И. Т. Новиков, советско-корейски доттагІала Общества центральни управлене председатель, СССР ийгача промышленноста министр Н. Н. Тарасов, кхыбараш. Цига вар СССР-ера Корейски Халкъа-Демократически Республика посол Ким Чун Вон, корейски посольства дипломатически болхлой.

Собрани хьийиллар Моссовета исполкома председатела заместитела Б. А. Шелкова. Цо корейски халкъ дег тІара даькъала дийцар къаман цlейца, социализм хьалъеча, Къулбехьен Кореера американски бІунаш арадахийтари мохк демократически дарла тІа машара вакъаца вІашагІтохари духьа доаттабеча къовсаме дІахо толамаш дахар довш довца баьккхар.

Корея мукъайоаккхача дакъа доацаш хиначa адмирала А. Т. Чабанен кос дагадохийтар шоллагІа дунен тІом лаьттача шерашка Советски Германаьрча Низаша Квантунски эскара хІалакдеш хІама теха а хІаьта из бахьан долаш империалистически Япони ийшаи хьакаранеи а хилар. Цо хьахилийтар Корейски Халкъа Демократически Республика — Корея исторечухь эггара хьалхара болхлойи ахархойи паччахьалкхе хьаяра хиланза дардоаца хьалаш.

Социализми коммунизми хьалъярга додача новкъа гІолла долхача вежарашха долча шин халкъа доккхачен беркатерчеи доттагІалах дийцар «Главзагранэнерго» керттерча инженера Н. П. Удалова, советско-корейски доттагІала Общества члена машиннаькъахочо А. Т. Хорошиха.

Гулбеннараша безаме тІаийцар СССР-ерча КНДР посола Ким Чун Вона къамаьл. Оаха чІоагІа деза лоархІ Корейи Советски Союзеи халкъашта юкъе этта традиционни доттагІалеи кхоталаларен гІулакхаш, аьлар цо. ДІадахача ах бІаь шера советски халкъо сийлахь-йоккхача Ленина байракха кІал, ерригa халонаши духьаленаши эша а еш, цlаккха а ца хиначa гІолла никъ биллаб, хІаьта, социализм хьалъяра сийлахь-доккха гІулакх коталонца чакх а даьккха доккхий толамаш даьхал коммунизм хьалъеча. Корейски халкъа дег тІара дика хет советски халкъо толамаш доахаш. Тхо дог тийша да, Кореянеи Советски Союзаи юкъера доттагІала гІулакхаш империализмана духьала, социализмаи коммунизмаи сийлахь-доккха гІулакх котдаккхар духьа доаттабеча къовсаме кхы а дукхагІа чІоагІлургхиларахи дегІаухаргхиларахи.

(ТАСС).

нов. Н. И. КАШЛИНСКЕНА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Боахама а советски а органашка дуккхача шерашка беркате болх барахи вайча дийнахьа денз кховзткъе итт шу дизарца дувзаденнеи Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла **КАШЛИНСКИЙ Наум Ильича** — Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета гІишлой материалий промышленноста управлене начальника.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **И. АЛМАЗОВ.**

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Г. СКЛОКИН.**

гор. Грозный,
1967 шера 14 август.

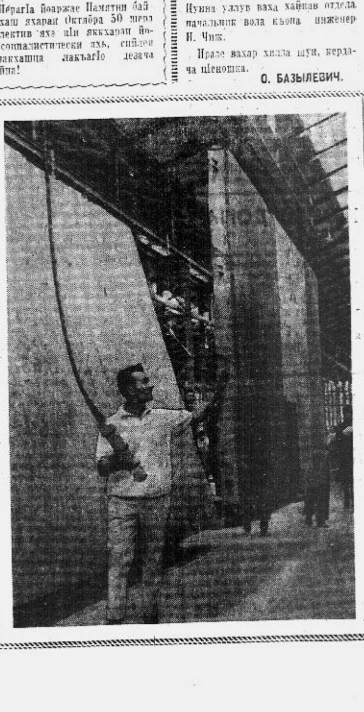
ТУРПАЛИЙ ЦІЕРАШ ЙОВРГЙОАЦАШ

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50-гІа шу дизар сийлахьа белгала а деш, цlи хеза бола революце а Нохч-ГІалгІайчене Советски Іаьдал оттадара а доакъашхой даим дагахбийтар духьа къахьегамхой депутатий Грозненски городской Совета исполкомо соцам баьб: Окружной улицах Сайханова цlерагІара улица, Красивая улицах Тасуева улица аьнна цlераш тахка.

ШоллагІча Безымянни улицах Ахриев ГІапура цlерагІара улица, ШоллагІча Выгонни улицах Фиолетова цlерагІара улица, Загородни переулках Левандовски цlерагІара улица аьнна цlераш техкай.

1915 шера денз КПСС член хинна Чернокозов Хрисанф Павлович Советски паччахьалкхеннеи партенеи хьалхашка сийле йола гІулакхаш даь хилар белгал а деш, Пехотни улицах Х. П. Чернокозова цlерагІара улица аьнна цlи тиллай.

Кхерамера зуламхо лоацаш турпалал а долаш венна, ше биа милице болхлочун дув къьр ца баь милице сержант коммунист Батаев Хазига Биберд даим дагаххабийтар духьа Ферганскі улицах сержанта Б. Х. Батаева цlерагІара улица аьнна цlи тиллай.

ВАЙ МЕХКА ГІОЛЛА

МЕДИНИЙ ЗАКАЗАХ

Елецки элементни заводе шоай тайпара, кхо эзар батарейка кийчъяьй... кер чу тохкам бара.

Таблетка миссел йоккхача батарейкачу йоалл кховзткъе итт сахьат даккхийта лаьрхІа энерге варяд. Цун сигналаш я медикашта эшаш йола информаци дургъяраш а. Елецки электротехникашкара хьалхагІа а кхаьчай царга «дега стимулятор» яхача прибора низ телаш эІаммига батарейкилгаш.

Завода продукци доазол дехьарча шовзткъеи итт мехка кхухьийт.

МОСКВА — КОСМОС — МАГАДАН

МАГАДАН. Магаданера гаьна боаццаш багІача гув тІа ханал ши бутт хьалхагІа вІашагІъелла яьннай «Орбита» яхача лаьттан тІарча телевизионни станце оборудовани. Москва — космос — Магадан яхача телевизионни тІаь цхьа дакъа хургла цунах.

Кастта мишта хул хьажа передача ергья «Молния-1» яхача бузама спутникага гІолла.

ХЬАЙРА-ВАМАЛ БОЛХ БЕШ Я

ЛЕНИНАБАД. Керда хьадаьнна ялат дІачуйица Средни Азе йоккхагІа йолча хьоар доаккхача комбината хьалхарча аргІано. 45 эзар тонн дІанулаш йола элеватор нстанционни автоматически управлене системаца кийчъяь я.

ДОШ КХОАЧАШДАЬД

НЕБИТ-ДАГ. Туркменски ССР. Планал совгІа коачача доагора 63 эзар тонн еннай мехка туркменски мехкдаьттахоша. Советски Іаьдала 50 шу дизара сийна тІаийца шоай декхараш ханал хьалха кхоачаш а даь. ХІанз хІара дии бийсеи массаза доал планал совгІа телаш йола мехкдаьтта 175 тонн дукхагІа хул. Октябра юбилей хьатІакхачалехьа планал совгІа кхы а 20 эзар тонн мехкдаьтта яла лаьрхІад.

МАНГЫШЛАКСКИ МИЛЛИОНАШ

Юбилейни шу хьадоладелча денз даккха доладаьча мехкдаьтта шоллагІа миллион тонн 15-ча августа яьккха баьннаб Мангышлак каравераяьраш. 1965 шера иззал коача доагор делар Казахстана ерригача мехкдаьтта доахача промыслаша.

Юбилейни социалистически декхарий чотах ахгІайрен мехкдаьттахоша хІанзле а дІаяхийтай планал совгІа даьккхача мехкдаьтта ткъаь итт совгІа эшелон.

НЕБИТ-ДАГСКИ ГРЭС-е

Небит-Дагски ГРЭС-е вІашагІйолла йолаьй В. И. Ленина цlерагІча Невски машиностроительни заводе хьаяь кхоалагІа газотурбинни установка. ГІишлошъераша декхар тІаийцад монтажни балхаш ханал ши бутт хьалха йистедаха а Советски Іаьдала 50 шу дуза ди хьатІаотталехьа турбина эксплуатаце дІаяла а, аьнна.

ТХЬАМКА ЧУЭЦА

Доладенпал лоаман Армене кхашка. Хьалха латтача районий лаьтта лелалераша декхар тІаийцад хІара гектара тІара 30—32 центнерага кхаччалца тхьамка даккха, аьнна.

Юххьанцара продукци еннай цlенош деча Ташкентски комбината шоллагІча заводо. Из болх бе йолаялийтарца гІирсаш деча индустре цу вампала низ шера ах миллион квадратни метр дукхагІа чуlе моттиг хьае могаргдолаш совбаьннаб.

«Камю а Ко а» яхача французски фирмаца цхьана къа а хьегаш хьалъоттаяь из керда завод ах шера хьалъяь яьннай.

Панелаш кийчъеча хана юкъе нхихьай кердагІа йола технологи: йІоахъяра Іанара е хина меттел пайда эцаш хиннай электричество. Цу способо процесс шозза сихьяь ца Іеш, хьаеш йола изделеш дика хургхилара тешам а лу.

Проекташ ийссаззеи диаззеи вІаштІардаь цlенош ийс балл низ болаш мохк аьгача а новкъа хургдоацача тайпара хьалде лаьрхІа я.

СУРТА ТІА: юххьанцара продукци хьахиннай!

ТАСС фотохроника.

«СВИРСК» ВЛАДИВОСТОКЕ ХЬАЧУДЕНАД

СССР флота флота Министерстве ТАСС-а корреспондентага баьча хоамах, «Свирск» яха теплоход капитана В. А. Коржова командах йолча ший ерригача экипажаца 13-ча августе московски ханах 13 сахьат баьлча Дальний яхача портера ара а ваьнна Владивостоке хьачуденад.

ДУВ БУЪ КАГИРХОША

Советски Іаьдала 50 шу дизара хетаяь, советски халкъа революционни, тІема, къахьегама сийлен моттигашка гІолла яьча комсомольцийн кагирхойн походашка котбаьннарий Кхоалаг Іа Ерригсоюзни слет хилар городе - турпале Ленинграде 26-ча июле денз 31-ча июле кхаччалца.

Цу слете хилар ВЛКСМ Нохч - ГІалгІай обкома секретарь Мякиев Осман керте лаьтта вай республика делегаци а. Тахан оаха кепатох из слет мишта хилар а цига дакъа лаьцараша шоашца цІадмхьар фу дар а лоацца дувцаш йола цун статья.

ХАЛКЪА деналерча гІулакхий лар йоахараш гулбелар вай Даьхен массе мІингера. Вай республикагара бахача ІІІ-ча слета делегаташа слета жюрега областной комсомольски организаце рапорт делар. Нохч - ГІалгІайчен исторически моттигашка гІолла яьча походий материалаш, кагирхошта тІема - патриотически кхетам луш баь болх хьахьокхаш дола альбомаш, стендаш, кхыйола материалаш елар.

Цхьаккха саг а вицвалийтавац, цхьаккха хІама а дицдалийтадац! — из я мехкарча кагийча наьхен мехкарийн 20 миллионни эскара хьалхара викалаш а болаш слете баьхкача цІеча лар йоахарий маршруташ белгалъяь девиз.

Белгалдоалаш гІулакх да пролетарски революци кхеьча Ленинграде, эггара хьалхарча социалистически паччахьалкхен истори хьадоладеннача городе - турпале слет хинна хилар. Питерски пролетариата революционни къовсам, Дай-мехка индустри дегІакхувлача ленинградцашта карагІдийнна хІамаш. Сийлахь - боккха Дай-мехка тІом хиннача шерашка 900 дийнахьа къонахчалца лоаттаяь оборона, тІом чакхбаьнначул тІехьагІарча шерашкара городе бахача наьха къахьегама энтузиазм — къонача тІехьенна бола башха дика хьоккхам, вай Даьхен сийлахьча биографе боккъал дика оагІош.

Слета балхаца дакъа лоацаш 1300 делегат вар — уж ба мехка эггара дикагІа бола лар йоаха къонабараш, уж ба советски халкъа карагІдаьийна сийлахьа гІулакхаш дІахо кхухьараш а хинна дІаэтта нах.

Къаьстта а сакъердаме дар 27-ча, 29-ча, 30-ча июлера денош. 27-ча июле слета делегаташ «Октябри кагирхойн» яхача мотоэстафете дакъа лоацарашпа вІашагІкхийтачул тІехьагІа дІаболабелар «Подвиг», «Красная гвоздика», «Поиск», «Серп и молот» яхача клубий болх. ТІема - патриотически кхетам балара формаех лаьца беселаш еча юкъе комсомольцашпа цхьана дакъа лаьцар артиллере маршала В. И. Казакова, Советски Союза Турпала И. И. Федюнинске, шозза Советски Союза Турпала П. А. Покрышева, Брестски крепость лораеш хиннача медицински Іилмай доктора В. Петрова, кхычар.

Клубий болх чакхбаьначул тІехьагІа Марсово поле яхача бахар слете дакъа лоацараш.

Марсово поле яхар — из, эггара хьалха, В. И. Ленина вахарпен гІулакхашпен ювзаенна йола моттиг я, из я 1917 шерарча февральскии Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцеша садаьха сийлахьа моттиг, из я Февралеи Октябреи лийта турпалаш дІабехка боахка еза моттиг. Цигара Смольнегахьа болх слете дакъа лоацараш.

Советски Союза Маршала И. С. Конева команда лу слета байракх хьачу а я, цІи а лотае, аьле. Трибуна хьалххашка дІаоттаю байракх. Советски Союза Гимн ек. Слете дакъа лоацарашка моаршал хоатташ вар ВЛКСМ ЦК секретарь нов. Чеспавичус.

Слете дакъа лоацараштa хьалхашка моаршала дешашца къамаьл дир иштта КПСС Ленинградски обкома хьалхарча секретара нов. Толстикова, Советски Союза Турпала летчика - космонавта В. И. Беляева, ВФДМ президента Р. Мекине, ленински гварде викала, 1905 шера денз Коммунистически парте члена А. И. Круглова.

Цул тІехьагІа Смольне зданегахьа болх торжественни манифестаце дакъа лоацараш. Революционни иллейи маршийи ашараш ек. Берригаш а актови зале болх. Цига революце ветеранаша, Советий шоллагІча Ерригроссийски съезде дакъа лоацаш хиннараша хІара эІамигача саган йоІаи дІалу цІе банти Петроградски тІема - революционни Комитето «Россе гражданашка» даьча кхайкарала тексти. Слете дакъа лоацараши планетерча кагирхой викалаши тохаденнача дегашца Смольне залашка гІолла, Ленинеи цун партеи революцена кулгалдаьча езача моттигашка гІолла хьожаш чакхбоал.

Ленинградски лаьтта дІаьхий да цкъа санна дуккхаза Даьхеи Октябрь кхебаьча городеи кхелаш къестаьча а цІаккха а йицлургйоацача а моттигашца. Вахара легендарни никъ. Цу тІа гІолла чакхдаьлар тхо 29-ча июле. МоастагІаша гобаь лаьтта Ленинград Ладожски озера чу гІолла доккхача лаьттапа ювзаллийтача легендарни фронтовой наькъах сов бочалла «вахара никъ» аьппа цІи тиллай. Цу наькъо Ленинград моцалах яьккхар, котало Іалашйир. «Вахара наькъа» турпалий сийна венокаш яхкар.

Саррахьа «Октябри кагирхойн» яхача дунеи халкъашта юкъерча цхьана вІашагІкхетаре дакъа лоацарашпа Пискаревски кашамашка баха хилар слета делегаташ. Из ленинградцашта еза моттиг я. Цига дІаведлла воалл 470 эзар саг. Город лаьтганца Іошаьръе безам болаш бар фашисташ. Цхьабакъда, турпале Ленинград котъяьлар.

Кашамашка хинна митинг - реквием — из да фашизмаца къувсаш байнарийи Ленинград лореш майра лаьттарийи чІоагІа сийдеши царна баркал оалаши хилар.

Локхаш траурни марш а йолаш, дунеи халкъашта юкъерча вІашагІкхетаре дакъа лоацараша, Ленинграда кагирхоша нана - Даьхеи скульптура когашка зизай букеташ йохк.

30-ча июле геттара сайрангахьа лестача хана Іалаьмате йоккха манифестаци хилар Зимни дворепа исторически майдап тІа «Хоастам хилба Октябра» аьппа цІи а йолаш. Манифестаци хьайийллар ВЛКСМ Ленинградски обкома хьалхарча секретара Р. Николаева. Митинге дакъа лоацараштa хьалхашка къамаьл дир ВЛКСМ ЦК хьалхарча секретара С. П. Павлова.

ЧІоагГІа детташ тІоараш а долаш нов. Павлова Іодеш слете дакъа лоацараша Советски мехка берригача кагийча нахагеи мехкарашкеи даькхайкарал. Цул тІехьагІа колоннай марш йолалу.

ДоккхагІа долча поахалий бера сийлен эстафета хьайийца а халкъа духьа керда деналера гІулакхаш де кийча бола а 60-ча шерий кагирхой исторически майдан тІа гІолла болх. Эзараш оазаша хьаллоац «Интернационала» торжественни йиш.

31-ча июле Васильевски гІайрен гаване чІоагГІа езъеш дІакъайлар советски халкъа революционни, тІема, къахьегама сийлен моттигашка гІолла яьча походе дакъа лаьцарий КхоалагІа Ерригсоюзни слет.

Слетера тха делегаце сра совгІата г. Грознерча 38-ча школенна тІема - патриотически кхетам балара материалех оттадаь альбом дика кийчдарах енна 3-гІа премии № 10 йолча профессионально - технически училищана енна котало яьккхачун дипломи.

31-ча июле оаха Іадика йийцар революце города-турпала.

Вай халкъа революционни, тІема, къахьегама сийлен моттигашка гІолла еш йола къонабарий поход дІахо йода.

Цунна юкъе кхы а хьинарегІа дакъа лаца деза вай республика кагийча нахеи мехкарашеи.

Поход дІахо дегІакхувлара практически гІулакхаш чакхдаха деза комсомольски организацеша, походашка дакъа лацара юкъеоза беза берригa кагирхой, къаьстта уйла тІаяхийта еза предприятешка, колхозашка, совхозашка болх беча кагирхоша походашка хьинаре дакъа лацара. Массе оагІорахьара Іомаданза даргдац дунен тІа эггара хьалхарча социалистически паччахьалкхено хьабенача сийлахьча наькъа ерригача этапий истори, еза лоархІаш лелае а дІахо кхаьа а еза доккхагІа долча ноахала сийлахьа революционни, тІема, къахьегама традицеш.

О. МЯКИЕВ,
ВЛКСМ Нохч-ГІалгІай обкома секретарь.

ФЕРМА СИЙ

Ховш да тхона, доярокашта, укх шера хьалхашка латта декхараш мел бехктокхаме да. Къаьстта деза да хьатІадоагІа юбилейни цІей доаман кхалнаха. Советски Іаьдало тхона доккха совгІат дера — бокъо, сердал, дешар. СалаІа Іохайшача каст - каста хьею оаха дІалха хала зама. Из дагаехача, таханарча вахарга хьежача дикагІа къахьега дог доагІа.

Лакха да аз а са новкъосташа а укх шера тІаийца декхараш. Масала, аз дош деннад хІара Іаттагара 3500 килограмм шура яккха. Айса из кхоачашдергхиларах шек ялац со, фуннагІа дале ший деша да хила веза саг. Бакъда, укх тІеххьарча хана ферма белгалъяллал тІехьашка яьннай йоаккхача шурийна. Паччахьалкхен задани кхоачашъяра-м тІехьа дисацар тхо — дІабахача ялх бетта планах 3625 центнер йоагІача дІаеннай 4248, тІехкхоачашъяьй ворхІлагІча беттара яр а. ХІаьта а шура хьайоаккхилга мела лел тха.

Бахьанаш тхона ховш да. Геттара чІоагІа новкъарле йир тхона дукха ха йоацца цахадлаш дийлхача догІаша. Укхаза па хиннача ховргдац тха хІанз доахан дажача «Сийнача Кхере» хотта мишта боал. Машинаш дІалелац. Цудухьа моша доакъар хьатІада йиш яц, хьа ца бахьаш бус барда а. Цу тІа ховш ма дий ден а бус а етт догІаш кІал латташ хилча цо шура лоххьелга, кІезигагІа хІама дуалга. Из тха бехк ба. Дукхача шерашка денз доажаду оаха укхаза доахан, хІаьта а баьцах дика тоаеннача аренашка хаоттам во хилча доахан догІах, михах хьулале толь тІатеха чаьтараш даьдац. Царга дІабаха мах сиха юхаметтаоттаргбар. Нагахьа санна детта доахан чуоттале моттиг хиннаяларе хІара денна тІера йийна 150—200 килограмм шура хІанз йолаш хургьяр.

Фу де лерхІ оаха ферма болх тоабара? ХІанз оаха ден а бус а дикагІа йолча баьцаш тІа доажадарал совгІа мел еза моша хьажкІа, цхьацца килограмм хиллал аьта мукх, барда лу доаханна. ХІанз из па хилча даргдац; атта лап йоаяь шура юхаметтаоттае. Иштта оаха Іунал дарах укх деношка дуккха дикагІа да хьокхамаш. Масала, денна ІотІаетталу шура.

Шоай декхараш кхоачашдара хьинаре къахьег са новкъосташа доярокаша Мальсагова Лемкас, Барахоева Серама, Мархиева Зайнапа, кхычар.

Л. БАРАХОЕВА,
Наьсарен района «Назрановский» совхоза Аьлти-Юртарча отделенера доярка, Социалистически Къахьегама Турпал.

ДУКХА БА БОЛХ

Юртбоахама къахьегамхой хьашташ кхоачашдеш дукха юкъара предприятешш учреждениеши я тха Калиновски юрта Совета доавон тІа. цу даькъе цхьайтта тика, шиъ столови цаІ юкъереи кхоъ юххьанцареи школаш, культура ЦІа, шиъ клуб, ялх берий беши яслеши, кхы дуккхаяраш.

Шийн доазон тІа юртбоахамеи культурнии гІишлош хьалъяр, юртбоахама къахьегамхой вахареи культурнии хьалаш кхоачашдар толамца чакхдаккхара де мел дезар де декхарийла я станични Совет.

Из дукха болх ба.

ХІаьта цу балха толам юххьанпа Совето тІаккха данман болх беш йолча комиссешеи юкъарча самодеятельни организацешеи шоай болх нийса дІабахьарга хьежжа хургба.

Калиновски Совете депутаталла хержа болх беш ба дикагІа бола производственникаш, юртбоахама къахьегамхой, специалисташ.

Массазара комиссеш я Совете болх беш.

Укх юбилейни шера юрта бахача наха хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашдара хьинаре къахьег комиссей членаша политически вахареи, боахамеи, культурнии гІишлош хьалъечеи дукхагІа нах чуозара.

ХІара квартала оттаьча планах болх бу тха Совета. Юртбоахама къахьегамхошта хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашде станице баха нах оарцагІбахар къахьегамхой дуккхача самодеятельни организацей, массазарча комиссей новкъосталца кхоачашду.

Шийн декхареx дика лоархІеш болх бу юртбоахама продукташ яхарах кийчъяран йолча комиссе. Цун председатель ва юрта Совета депутат вола Ленина цІерагІча колхоза керттера агроном Юзбашян Григорий. Комиссе членаш ба депутаташ — специалисташ, юртбоахама производстве хьалха латтараш. Юртабоахаме къахьегаш ба комиссе берригa членаш. Юртбоахам дегІабоалабара тІаерзаяь мероприятеш полеводстве санна, хьайбай боахаме а, хІара бригаде, звене чакхйоах цар. Кхашка деза балхашта, наьха къахьегам нийса вІаштІехьбаккхара, учет нийса далаяра, нормаш кхоачашъяра, колхозо паччахьалкхена йохкача юртбоахама продукташта тІахьожам лоаттабу комиссе членаша.

Юртбоахама техника лораереи цунах нийса пайда эцари, дІадийнача ялаташта гІулакх дара нах оарцагІбахар, бахача нахагара юртбоахама продукташ эцар, хий дехкача лаьттаех боаггІача тайлара пайда эцар, доакъар кийчдар, фермашка шура совъяккхар, ялат чуэца кийчдалар санна дола юртбоахам лелабара дешаш дувц цар шоай заседанешка.

Укх шера дика болх баьб тха юртбоахама комиссе членаша. Цунна тешал да Ленина цІерагІча колхозо хьайбаш дика Іангардахар, жа лахка кампани толамца чакхъяккхар. Дикача агротехнически хана дІайийра бІаьстан юхье юв культураш, ханнахьеи дикеи кийчо яь чуийцад гурахьа дийна ялаташ, иштта чакхъяьккхай жа даргара кампани а.

Юбилейни 1967 шера хьалхарча ах шера ка бола ялати хьайбай продукташи йохкара паччахьалкхен план-заказаш ханал хьалха кхоачашъяьй тха колхозо. Планах 170 тони дІадала дезача 199 тонни дулх, планал совгІа 124 тони шура, 74 тони тха, 101 эзар фуъ паччахьалкхенна дІаденнад колхозхоша. Юбилейни шера хьувкъамах планах 1800 тонн дІадала дезача 3375 тонн ялат Даьхен амбарашка чулоссадаьд. Шера планал дукха совгІа нийцай бахача нахагара юртбоахама продукташ шурийгара дІаийккхача, шура эцара шера план август чакхбоалаш кхоачашъе лерхІ оаха.

ХІара денна гучабувл хьинар дола къахьегама турпалаш.

Боахама экономика дегІаярца цхьана шерагара шерага хоздy, тоалу бахача наьха вахар. Укх тІеххьарча шин-кхаь шера дукха болх баьб станице, нах баха пункташ тоаеш, наькъаш дехкаш. Наькъаши юрти тоаеча комиссе даим бувзам лоаттабу колхоза правленеца.

Укх тІеххьарча хана пхиъ керда тика, цхьа бІаь цІа хьалдаьд, ши бІаь цІенна капитальни ремонт яьй. Хьайбаш леладеча фермашта тІабоза 18 километр никъ жагІа билла тоабаьб.

Дукххача хана кхоачам хиллал хий доацаш хало хьийгай станице бахача наха. Кхоъ артезиански скважина бурув техад. Материалаш ца хиларах водопровод е йиш йоацаш гайра. Колхоза новкъосталца мел эша турбаш а материалаш а Іалашъяь юрта юкъе гІолла чакхъяьккхай 15 километр водопровод хІанз. Цхьабакъда, из а кхоачам болаш дац. Укх шера кхы цаІ артезиански гІув яккха лерхІ оаха.

Хьалха Іи доацаш хинна шаьра аренаш хувцаеннай. Жена Іинзаргаш хургдолаш духхьал укх цхьан шера нийс эзар га егІай хьайбаш леладеча, ши эзар гаргга — сомий гаьнаш станицеи хьайбай боахамеи.

Йоккха 520 сага лаьрхІа юкъера школа, столови, хьайра, гостиница хьалъяьй укх шера станице. Иштта дукха гІишлош яьй колхозо: наха чубаха цІенош, ялат чулоаттаду помещенеш, хІаьта иштта хьайбай помещенеш, мастерскойш, кхы дуккха а.

Станични Совета берригa болх юбилейни шера тІаийца декхараш кхоачашдара тІаберзабаь ба.

Ф. ЗАЙЦЕВ,
Науруски района Калиновски юрта Совета председатель.

«РОССЕ ЛАЬТТАН ЭМБЛЕМАШ»

«Советская Россия» яхача издательствое арахеца кийчдеш да «Россе лаьттан эмблемаш» яха хоза тоадаь альбом. Сурташ дІадовийташ йола текст язъелгеи сурташ хьакъоастаделгеи тІадиллад дуккхача книжкай, учебникий автор волча, геральдикеи эмблематикеи дика йовзача Спиридонов Николая. Альбомо дешархошта дІайовзийтаргъя вай Даьхен къаьнара лаьттан эмблемаши гербаши, хІаьта иштта дукха техка доацача геральдически Іилма цхьайола оагІонаш а. АПН декхарах Н. Н. Спиридонова дийцар цу балха лоархІамах лаьца.

— Городийи лаьттайи гербашеи эмблемашеи советски наьха терко тІаувз, хІана аьлча цар лоацца дувц даьхен лаьтта Іалама рузкъах, цун географех, вай даьй мащара къахьегамах, гІулакхех, Даьхен кортамукъал лораеш цар гойтача майралах, деналах лаьца. Цул совгІа альбомо новкъостал дергда вай городий керда гербаш хьакхоллаш болчарна а.

Альбом лаьттан геральдиках лаьца хьалхара советски издани я. Къаьнарча Россе чиновникаша шоашта ца харах а хІаьта иштта лаьрххІа а къаьнарча эмблемашта даь хувцамаш тоадергда цу тІа, гербай нийсса дола маІан а дергда.

(АПН).

«ПЛАЩ» ТІАЮВХ БУРУВДЕТТАЧА ВЫШКА

Мангышлак ахгІайрен тІара мехкдаьттан газаи ганзаш хьаяхара чІоагІа новкъарле ю гІумарийи демайи дарзаша. Цар болх байтац нахага, телхаю механизмаш. Къаьстта хала да яьссалеи гаьнна дІаухача геологоразведчикашта.

Мангышлакски геологий, мехкдаьттахой, гІишлошъерий столице, Шевченко цІерагІча городе, дукха ха йоацаш арахеца йолаьй бурувдеттача вышкашта лаьрхІа кІадай кхоаллеш. Цу ший тайпара йолча «вампалий» плащаша бурувдеттараш, вышкай механизамаш лораергья гІомарах, демах, михах, лайх, догІах. Укх шера хьаергья цу тайпара бІаь гаргга «плащ». Уж йохьийтаргья Туркменеи Малхбузен Казахстанеи бурувдеттараштa.

ЗЕНЮК Юрий,
АПН корреспондент.

ДОГ ГІОЗДОАХА ХУВЦАМАШ

Наьсарен-Вокзалера машиннаькъа станци. Тенно лакхарча дегІара саг телефона трубка чу дагтара дехар деш воалл Цхьилекъонгий-Юртарча станце начальникага.

— ГІо де тхона, — йоах цо.— етта латтача вагонаша деррига наькъаш дІалаьцад.

...Шаккха а даьсса хилац Наьсарера машиннаькъаш, къаьстта хІанз, ахархоша Даьхенна ялат дІателача деношка. Ден а бус а цахаллаш вай мехка массайолча мІингера рузкъах етта вагонаш хьатІаух укхаза. ХьалхагІа яьсса юхаухар уж, хІанз наьсархоша йиза мара дІаяхкийтац. КІих, хьарах, электроприборех, кхыйолча промышленни а юртбоахама а продукцех йотт уж. ХІара шера дегІаух района экономика, чІоагІлу кхыча республикашцара, городашцара бувзам.

60—70 шу даьнна бокхий нах цу станцена юхе гІолла тІехбоалаш пецбувл. Йовзаргйоацаш эргаьнпай из. ХьалхагІа «Вокзал» яхаш цхьа цІа даьгІача хІанз машиннаькъахоша бІарчча юрт Іойиллай, кхотаеннача лакхача гаьнашта юкъера хьааракъел цІеча кирпишкаца, шифераца кхаьла цІенош. ХьалхагІа керттерча наькъах дІакъасташ 4 «тквъовро» мара яцар, хІанз 13 я. 13 никъ ба района предприятешта дІатІабодаш.

...Телефон етташ воаллачун гІулакх хилар. Из хов цун делача бІаргех. Шоайла повкъостал детоттагІал леладе Іемаб машиннаькъахой, хьалхара дош оаллаше а хов царна дІа-хьа фу эш. Цудухьа Наьсарен-Вокзалеи станце начальника Мисиков Тембулата Аддрахьмана дукха латта везаназр телефона тІа. Из цІи хеза машиннаькъахо ва. 1938 шера денз болх бу цо машиннаькъа тІа. 1945 шера денз къахьег цо Наьсарерча станце. Дика довз Аддрахьмаза цун вахар, хинна халонаш, хувцамаш.

— ДагадоагІа, — йоах цо, — велосипеда яр санна йоккха эІы а йолаш цхьа мотовоз тха станце хинна. Цунца дІа-хьа увза езар хьаяьхка вагонаш, цунца вІашагІтоха езар уж. Бала бар цунца оаха ззар, кхецар ший ханнахьа никъ мукъабаккха. кийчо е. ХІанз кхыча тайпара да гІулакхаш. Тхона Іунал деш ба низ бола тепловоз, цхьаькха электрически мотовоз, 12 сахьата 250—300 вагона эша гІулакх де йиш йолаш да тхо.

Дег тІара раьза ва Мисиков станце хиннача хувцамашта: из эІамига станци санна экономически дегІабенаб вай берригa мохк а, тоаденнад вахар.

Хала дар 15—20 шу хьалха станце ший болх бовзаш дика специалист лаха, къаьстта гІалгІа. Тахан уж шортта ба. Дукха ха йоацаш кондуктораш хинна Гайсапов Яхьья, Орцханов Рашид, Сагов АбдулвоахІап, Яценко Геннадий хІанз поездаш лелаеш ба. Кастта шоаш ухаргба уж гаьнача наькъашка йІаьха составаш а йолаш.

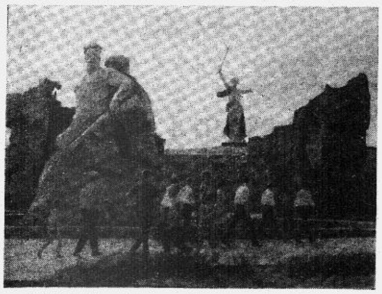
Мамогга дешаш, шоай квалификаци лакхъеш ба машиннаькъахой, укхаза хьавена саг дІаводац. Самойленко Лидия Федоровнаи Качко Надежда Васильевнаи стрелочникаш бар. ХІанз станце дежурнеш ба уж, хьалхарьяр заочно машиннаькъахой техникуме деша ягІа, вож сайрийнарча школе ух.

Дукха ба Вокзале вай правительствое, СССР наькъий Министерствое белгалбаьха, совгІаташ тийпна машиннаькъахой. Станце начальника 3 правительственни 6 шоай министерствоси денна совгІаташ, наградаш я. Царех цаІ я машиннаькъахоша эггара лакхехьара лоархІаш йола значок «Почетный железнодорожник». Иштта цІи хеза ва укхазара стрелочник Мусин Шакир. Цунга 5 правительственни награда я. Иштта дика къахьегарах Даьхено сий даь ба укхазара болхлой Халиулин Хьусен, Борискин Иван Тимофеевич, Атигов Муса, кхыбараш.

ДІахо йодача хана кхы а лоархІам айлуш, дегІаухаш дІагІоргья Наьсарера машиннаькъа станци. Укхаза кастта вІашагІйолларгйолаш я керда погрузо-разгрузочни пункт, хІана аьлча вагонаш йоттара а йоассаяра а балхаш тІехьтІехьагІа дукхагІа хул станце. Хьу, кхыйола еза хІамаш вагонаш тІара Іояха электрокозловой кран оттаергйолаш я.

Тоалуш латт машиннаькъахой балха хьалаш. Царга хІанз шоай автобус я. Гаьна болх бе цунца ух уж. Царна хьалдергІа укх шера бытовой цІа. Цу чу хургья бани, душ, барзкъа хувца моттигаш, барзкъаш дутта пункт.

М. ЗАНГИЕВ,

ВОЛГОГРАД. Мамаев Курган — Сталинградски тІом болча хана эггара чІоагІагІа дов хинна моттиг. Минай, бомбай, снарядий гаргаша къайладаьккха долча цун дезача лаьтта дуккха шоай новкъостий дІабехкаб советски тІемахоша.

Сталинградски тІем тІа немецко - фашистски бІуnaш хІалакдар белгалдоаккхаш Мамаев Кургане хьалдаьд памятник - ансамбль. Памятника автораша - скульптора Е. В. Вучетичеи архитектора Б. Я. Белопольскеи—ший тайпара симфони хьаьяй кхерийна юкъе. Цо кхайкаду тІема турпалерча оагІонех, доккха во дарах дола хІамаш, хестаду советски халкъа къонахчали денали.

Сурта тІа: Мамаев Кургане баьхка экскурсанташ. Хьалхашкахьа — «Чура са дІадаххалца латар» яха скульптура, тІехьашкахьа — «Нана-Даьхе» яха скульптура.

Э. Евзерихина сурт.
ТАСС фотохроника.

ДАЬГІЕНАШ ТІА КІОРАН ДОГІА

Укх шера Киргизски Іилмай академе химикашеи геоботаникашеи лоархІаме эксперимент дІайихьай лоамашка. Чан-Курчак яхача даьгІен тІа вертолетаца гуминови кхерий кІоран порошок тессар пар. КІоран догІо баьддаь лаьтта малхо чІоагІагІа дІохьду, цу тІа дІайийна баьцаш сихагІа тІайоал, пар хьувкъам лакхлу.

Шоай тохкамашца киргизски Іилмахоша хьахьекхар 4 эзар метрага кхаччалца фордал лакха лоамашка ядача даьгІений дикал баьцаш дІа ца йогІаш а лакхье йиш йолга. Цар енна рекомендацеш практически лоархІам болаш я Киргизерча лаьтташтa меттел кхыча 2—4-эзар метр фордал лакхагІа дадача лаьтташтa а.

КОМАРОВ Алексей.
(АПН).

ИНЖЕНЕР ТЕБОЕВ СУЛАМБИК

Дукха ха яц Тебоев Суламбик горад МалгІабика газовой инспекце технически инспектoралла болх а беш, мехкдаьтта института промыслови факультет заочно йистейоаккхаш ваьлла. Ма чІоагІа дагадоаллар-кх цунна мехкдаьтта бахьанерча къовсама хьалхарча мугІаре хулга. Юххера а мехкдаьтта промыслови управлене начальника С. А. Плиева кабинете гу вайна инженер Тебоев Суламбик.

— КхоалагІча промысла кхоалагІча бригадера гІулакхаш дика вІаштІехьадац вай, — аьлар управлене начальника. — Цудухьа хьо цига хьожаве безам ба тха.

Из дар Суламбика йишар а. Цун безам бар эггара халагІча моттиге болх бе, цу тайпарча моттиге шийга фу дулургда хьажа.

Инженер Тебоев юххьанца а волавелар болх беш йола фонд, ший коллектив йовза, цар духтІавувла. ТІаккха тІа-тІа кІезигагІа бІаргагора из цІагІа. Бригада тІехьайисар махулла чехкагІа дІадаккха гІертар Суламбик.

Эггара хьалхагІа промысла геологически отделе вахар Суламбик, болх беш йоацача скважинай хьакъехьа вокхагІча геологаца Муталиев Салманаца дагавала.

— Болх бе йолаялийта хьаж вай уж, — предложени йир Суламбика. — Цар вайна мехкдаьтта лургхиларах тешаш ва со.

Цу предложенена раьза а хинна, бригадана материалашца, турбашца, станокашта - качалкашта эшача оборудованеца новкъостал дир промысле. Бригаде дикагІа опыт йолча операторех вІашагІъеллар скважинаш юхаметтаоттаяра йола звено. Цо № 217-8 йолча скважине кІоарга насос Іочуяхийтар, электромотор а оттабаь, цунна электролини тІаера... Юххера а мотор бола а бенна, меттаоттаьча скважина чура насоса хьалъувзача мехкдаьтта тоатолг мерника (дустачоа) тІадоладелча йоккха дега гІоз хилар из минут тІакхачарга, сатем а байна, хьежаш хиннача бригада членашта. Болх ца беш хиннача скважинех цаІ болх берех дІакхийтар. Мастера Тебоев Суламбикеи цун новкъостийи хьалхара котало яр из.

Цхьабакъда, цунах кхоачам а хинна Іергбарех вацар бригада кулгалхо. Хьаккхашта гІулакхаш дара кердача планех лаьца уйлаш яр цун керта чу хьувзаш. Дукъа босенашкара лаьтта чІоагІа текхаш хиларах 1960 шера соца а яь учетера дІаьккхаяр № 221-8 йола скважина. Из яр дІахо бригада мастера теркам тІабахар. Лаьтта текхилга сецадар. Из бахьан долаш скважина юха а болх бе йолаялийта йиш йолаш яр. Цудухьа цунна тІабийрзар инженера Тебоев бригадера бараш. Скважинана гонахьара лаьтта текхаргдоацаш дІачІоагІдир. Лаьттан кІалхарча оборудованена ремонт йир. Долче, ерригa скважинаш болх беш хилар бригаде хьалхарча ах шеррехьа а.

Цу толамо йиш хилийтар скважинашта эксплуатаци яра коэффициент 0,996 хулча боарамга дІакхоачае. Из промысле меттел ерригача мехкдаьтта управлене а эггара лакхагІъяр я.

Кхыча промыслашкара мастераш цу бригада балха опыт йовза тІа-тІа дукхагІа аха баьннаб хІанз. Скважинашта Іунал дара хьакъехьа шоаш мел дер, хІама хьула ца деш, дІадувц царга Суламбика. Мастера чІоагІа теркалъю лаьтта кІалхарча ремонта дикал. Хьалха е мехкдаьтта доахача оператораша а е мастера а башха теркалъеш хиннаяцар из. Цудухьа лаьттан кІалхарча оборуованена ремонт еча бригадацарча дика тешаме боацача цхьа болча наха балха тІа брак хулийтар, хІаьта цо мехкдаьтта дахара боарам лох а бора. ХІанз дукхагІча хана мастер ше хул ремонт еча бІарглокхаш. Цо ремонта дикал тахка а техке мара скважина дІаэцац. ХІаьта цунах беркат а даьннад. Нагахьа санна хьалха ремонташта юкъе йолача юкъах 140—150 ди хулаш хиннадале, хІанз цунах 198 ди хул. Из хетаргахьа ерригача объединене а эггара лакхагІа бола хьокхам ба. Ремонташта юкъе йола ха йІаьхьяр бахьан долаш бетта доаха мехкдаьтта 100 тонн алсамдаьннад, ремонташка додар лохденнад, мехкдаьтта дарегІа хиннад.

Бригадагара скважинаш ерригаш а хІана яп аьнна къаьна я. ХІаьта цу хьалашка болх бе хала а да. Цхьабакъда, Суламбик уж халонаш эша а еш болх бе безаш ше хиларах вокхий веш ва. Укхаза халданза чакхдоах мастера ше хьинаре дакъа а лувцаш къесталу геолого - технически гІулакхаш. Из бахьан долаш, тІоанашкара мехкдаьтта лаьгІденнадолдашехьа а, планал совгІа мехкдаьтта доах бригада. Иштта, шу доладелча гІоне планал совгІа 300 тонн мехкдаьтта даьккхад бригада.

Бригаде хобаллал хьинарегІа бе баьннаб творчески болх. Инженера Тебоев Суламбика ший карарчарна йоакхонца новкъостал лоаттаду. царга дукхагІа рационализаторски предложенеш телийтар духьа. Укх шера дІабахача ворхІ бетта чухьа производствана юкъейихьай 3 эзар сом гаргга кхомбаь пхиъ рацпредложени.

— Доллача хІамал дикагІдар фуд аьлча, — йоах мастера, —из да тха бригадацара нах дегІаухаш хилар. Балха воллашехь а сайрийнара школа йистеяьккхай оператора Медов Ахьмада, хІаьта оператора Васильцева — мехкдаьтта техникум. Оператор Иванов 11-ча классе ваьннав. ХІанз вузашка деша ховша экзаменаш дІателаш ба операторaш Н. Шварц, В. Пузенко.

Къаьстта а сий деш бувц мастера ший бригадацара операторaш Бондаренко Григорий, Коков Иван, Медов Ахьмад, Арсамаков Салман, Григорьев Андрей. Болх дика беш хилара хьакъехьа хьалхарча мугІаре болча цар халданза шоай гІулакха квалификаци лакхъю.

Бригада тІаийцадар Советски Іаьдала 50-гІа шу дизара цІей тІакхоачаш планал совгІа 280 тонн мехкдаьтта даккхара декхар. Из декхар укх дІабахача ворхІ бетта кхоачашдаь даьннад. ХІанз кхы а лакхагІа дола керда социалистически декхар тІаийцад бригада — сийлахьа цІей тІакхоачаш кхы тІа а планал совгІа 60 тонн мехкдаьтта даккха. Бригада ка маьхала а ювлаш къовсам лоаттабу Сийлахь - боккхача Октябра 50-гІа шу дизара цІерагІча бригада цІи лелае бокъо яккхара.

В. ТАГУРОВ.

Оаха яздаьчун лерагІа «ЕРАШ МАЛА ІЕХАВЕ ГІЕРТ?»

Иштта керте а яздаь яр укх шера 20 июле арадаьннача «Сердало» тІа кепатеха критически заметка. Цу тІа дувцар «Грозвино» производственно - совхозни объединене Ленина цІерагІча комсий совхоза шурий - товарни ферме хьайбай продуктивноста хьокхам искусственно лакха хилийтар духьа бокъонца долаш дола доахан кІезигагІа лийрхІалга, царех цхьа дакъа дахханза дола шинараш лийрхІалга а кхы кхоачамбоацараш а.

Цу хьакъехьа редакцега ше байтача хоама тІа «Грозвино» производственно - совхозни объединене начальника заместитела нов. Попенкос, «Ераш мала Іехаве гІерт?» яхача корреспонденце тІа дувцараш бакъ хилар хьа а хойташ, язду:

«Ленина цІерагІча комсий совхозо № 24 йолча формагІарча отчетноста тІа хьахьекхад 1967 шера 1 июль тІакхоачаш совхозе 72 етти 26 шинари хилар, хІаьта бокхъалдар аьлча берригача июле совхозе 80 етт хиннаб, хІана аьлча 8 шинара дехиаь доаллашехьа а МТФ бригадира нн. Хамзаева, кхоабача хІара Іаттагара яьккха шура дукхагІа лархІар духьа, уж доахан группаца дІалаьрхІа хиннадац.

Укх шера 1 август тІакхоачаш 8 шинар доаханца дІалаьрхІадхІаьта нов. Хамзаева шиш боллаш бола административни бехк а баьб.

ХІанз Ленина цІерагІча комсий совхозе кІоаргга документальни ревизи еш латт, тІаена а дІаяха а шуреи кхыйола хьайбай продукташи мел хиннай тохкаргдолаш да, хІаьта ревизех гучадаьннарашка хьежна де доагІа гІулакхаш а дергда».

КХЕХКАШ ЛАТТ ЮБИЛЕЙНИ ШЕРАРА ЯХЬ!

ОКТЯБРЬ 50-гIа ШУ

ЮБИЛЕЙНИ ШЕРА ХЬАЛХАРЧА АХ ШЕРА ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ ЙОХКАРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯРАХ КПСС ОБКОМЕИ НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР-а МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ КАРАРА КАРА ТЕЛА ЦIЕ БАЙРАКХ ЕННАЙ СУНЖЕНЦАШТА.

ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ ЙОХКАРА 8 БЕТТА ПЛАН ТIЕХКХОАЧАШЪЯЬЙ РАЙОНО.

«КРАСНЫЙ ОКТЯБРЬ» ЯХАЧА КОЛХОЗО ПЛАНАЛ ШОЗЗА ДУККХАГIА ЯЛАТ ЧУТЕССАД ДАЬХЕН АМБАРАШКА.

КОЛХОЗНИ СУНЖА КЪАХЬЕГАМХОША 148 ПРОЦЕНТ КХОАЧАШЪЯЬЙ ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА ЯЛАТ ДОХКАРА ПЛАН (ХЬАЖКIА ЙОАЦАШ).

ХIанз планал совгIа ялат дIалуш ба колхозхой.

ХьатIадоагIача шера хьувкъама лард йоллаш боахк района кхаш леладераш.

Кирова цIерагIча колхозе болх беш я республике дикагIйола доярка М. Рыбалко.

ДАИМ ЛЕЛАЕ ПАМЯТНИ ЮБИЛЕЙНИ ЦIЕ БАЙРАКХАШИ ОКТЯБРА 50 ШУ ЯХА ЦIИ ЛЕЛАЕ БОКЪОИ ЯККХАРА ШЕРРА КЪОВСАМ БАЬРЖАБ РАЙОНЕ.

КОММУНИСТАШ ХЬАЛХА А ЛАТТАШ

ДЕЗАЧА денна толамца накъабахара хьинар совдаьккха къахьегаш ба Сунженски района къахьегамхой.

Юрта боахама къахьегамхоша лаьрхIад юбилейни шера планал совгIа паччахьалкхенга 5 эзар тонн ялат, 260 тонн дулх, 980 тонн шура, 820 эзар фуъ, 300 тонн генараш, 1950 тонн баьццадараш, 1700 тонн коартолаш йохка, паччахьалкхенга юрта боахама продукташ йохкара план 1967 шера 1 ноябрь хьатIаотташ кхоачашъе.

Дукха хIама де даьрхIад культурно-бытовой объекташ хьалъеш, нах баха моттигаш тоаеш. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце, граждански Сийлахь-боккхача Даьхени тIемашта юкъе дакъа лоацаш хиннараш дагабохаргбола гIулакхаш деш.

Е цифраш дагайохийтача а кхачам болаш да. Юбилейни шера района колхозаш, совхозаш, предприятеш дехкарийла а юртийи районни бюджета а общественноста а ковкъосталца 20 километр наькъаш дахка. 10 эзар метр гIашлой наькъашта асфальт йилла. 55 километр газопровод итташ километраш водопроводни линеш яхка. района электрификаци яьчакхъяккха, итташ дола культура цIенош, клубаш, библиотекаш, школаш, столовеш, берий учрежденеш, спортсооруженеш, бытовой предприятеш, цехаш хьалъе районни больница шеръе, 8 эзар моттиг йола сооружений комплекс хургIйолаш стадион тоае, кхыдараш де.

Цу Iалаьмате доккхача дехкарахь дIайихар района партийни организацегара шиъ беррига низ оарцагIбоаккхилга. Балха стиль хувца, дисциплина лакхъе, шийга хьаенна балха участок бахьан хьалхле лелаеча болхлочун, хIара коммуниста бехктокхам лакхбе, балха масс а дакъошка творчески, Iилма гIулакх леладе тийзар. Цунах дика беркат даьлар.

ХIанз тIаргIертта къахьегарах хьахиннар лоархIача хана юг гIаздоаккхаш да района промышленни предприятешa ворхI бетта план 104 процент кхоачашъяр, цар планал совгIа дукха итташ эзараш сомий маьха продукци елар. Дулх кийчдара шера план 114 процент, шура — 102, фуаш — 114 тха — 109 процент кхоачашъяьй 1967 шера хьалхарча ах шера соахка цу хана хиннарел дуккхагIа а яьхар кийч а йир массе тайпа хьайбай продукташ, лакхъелар цар продуктивность.

Социалистически яхье Сунженски район котъяьлар, из бахьан долаш цунна елар карара кара тела КПСС обкомеи Нохч-ГIалгIай АССР-а Министрий Советеи ЦIе байракх.

Атта даьхадац уж толамаш. Кхоачамболаш да кхыдараш ца дийцача а укх юбилейни шера района колхозхой соахка екхачул 1432 тонн дуккхагIа паччахьалкхенга шура йохка дехкар тIайийца ба аьлча. ХIаьта укх шера, ховш маларра, бIаьсти тIехьа а яьлар, шийла а лаьттар, из бахьан долаш доакъара кхоачам а боацаш, деттача доаханна луш йола шура лаьгIъенна лаьттар апрель, май, июнь бетташка. Масала, XIX-ча партсъезда цIерагIча колхозо дехкарах йоагIачул апрель бетта 120 тонн, май бетта 116 тонн кIезигагIа екхар шура паччахьалкхенга. Цу колхоза а хIаьта иштта кхыча колхозаша а района дехкараш кхоачаш да дар кхерам болча оттадир. КПСС райкомо, колхоза партийни организаце, правлене чехка чIоагIйир фермаш коммунисташца комсомольцашца. Колхоза парткома секретара Г. А. Кима, колхоза председатела В. А. Шумилова, колхоза керттерча зоотехника Р. Е. Чернова хIара денна шоаш тIахьожам лоаттабора фермай балха, доярка-ша шин сменах болх белга дIадоладир, доахан дикагIа кхаба доладир, царга дикагIа хьожар. ШIаьхха лакхйир доаханна луш йола шура.

ХIанз бетта 7—10 эзар центнер шура яккха езача метта 17 эзар совгIа центнер шура йоаккх, паччахьалкхенга шура йохкара дехкараш кхоачашдеш да.

Иштта дола гIулакхаш дир кхыча колхозашка а. Из бахьан долаш паччахьалкхенга шура йохкара ах шера дола дехкараш тIехкхоачашдир.

УЖ ТОЛАМАШ даьхар къахьегамхоша кхашкеи фермашкеи хьинаре болх бар бахьан долаш. Де а доагIаш сий де дезаш къахьийгар шийгарча доахах хIара Iаттагара 2700 килограмм шура йоаккхаш 10 август тIакхоачаш шера дола дехкар кхоачашдаьча РСФСР-а Лакхехьарча Совета депутата Кирова цIерагIча колхоза доярка коммуниста Мария Александровна Рыбалко, доахангара дукха шура йоаккхилга Iалашдаьчеи паччахьалкхенга шура йохкара ах шера план 128 процент кхоачашъяьчеи «Восход» яхача колхоза фермана керте латтача коммуниста Нохчо Газимагомедовичи Ферзауле, паччахьалкхенга фуаш дохкара шера йоагIа план «Путь к коммунизму» яхача колхоза ПТФ гIолла 116 процент кхоачашъяьча коммуниста Николай Дмитриевич Сулакшина, районе тIехьаюсаш йола ферма хьа а ийца, из хьалха латтараштa тIехьаккхеьча а 4 июне паччахьалкхенга хьакхий тулх дохкара шера план тIехкхоачашъяьча а ЦIеча Эскара цIерагIча колхоза хьакхий-товарни фермана керте латтача коммуниста Петр Васильевича Яркина.

Дика къахьийгача берригача наьха цIераш йоахалургьяц цхьан статья тIа, уж дукха ба, цар чугIараш дентара ди массаза доал шер а ду.

Дика толамаш даьхар ялат кхедаьраша. Укх шера каст-каста догIаш хулаш ахка хала хиннадолашехьа, плана-заданел совгIа Даьхен амбарашка тессад 5 эзар тонн ялат, хIама ца эшаш планал шозза дуккхагIа кIа а дехкад. хIанз дIахо дохкаш а я «Победа», «Красный Октябрь» яха а Кирова цIерагIа йола а колхозаш.

Юбилейни шера къаьстта дика къахьийгар Социалистически Къахьегама Турпал Василий Ильич Емельянов керте латтача «Победа» яхача колхоза кхашка болх бераша. Ха хала лаьтта йоллашехьа гектара тIара лерхIаш 34 центнер кIа даьккхар, хIаьта цхьаццайолча моттигашкара 64 центнер а йоаккхаш, тракторно - полеводчески бригадай бригадираша А. П. Безбородовеи Н. К. Раякинеи механизаторашца цхьана. Цо йиш хилийтар колхозага паччахьалкхенга кIа дохкара план шолха кхоачашъеи планал совгIа паччахьалкхенга кIа дохкара инициатива дIайолае а.

Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара сийна лоаттаеча яхьа тIехьа бокъонца бола халкъа къовсам лоаттабарах котъяьлар республика карара кара тела байракхаш а йоахаш е коллективаш: «Сунжанефта» НПУ, Ассински самий баьццдарий совхоз, районни больница, культура отдела «Урожай» яха спортивни общества районни отдел.

ХIанз районе шерра баржаш латт Грозненски химически комбината коллектива хьокхамах Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце сийна йола памятни ЦIе байракхаш яхарзи уж шоашка йитараи тIехьа. Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара цIерах йола предприяти дилара тIехьа лоаттабу къовсам.

В. ВАРЛАШКИН,
КПСС Сунженски райкома хьалхара секретарь.

ДОЯРКА СОВГIАТ

УКХ ДЕНОШКА района къахьегамхой дегаш гIоздоахаш къахьегама толам баьнккар Кирова цIерагIча колхоза доярка РСФСР Лакхехьарча Совета депутата Рыбалко Марияс. ВорхI беттеи итт дийнахьеи хIара кхоабача Iаттагара шура яккхара шера план кхоачашъяьй цо, хIанзле хIара Iаттагара 2700 килограмм шура яьккхай Марияс. Белгалде деза из толам республика доярашта юкъе эггара хьалхагIа цо баккхар.

Дукха ха я М. Рыбалко колхоза ферме балха йола, ше балха еча дукха ка ялалехьа доярка говзал каса а ерзаргь хьалха латтача дярашца нийсса болх бе йоласлар Мария. Къаьстта къахьегама озарле лакхъаь болх бу цо юбилейни шера. Цо дош деннад Советски Iаьдала 50 шу дуза ди тIаккхача лехьа ше лелабоча хIара Iаттагара 3500 килограмм шура яккха, хIаьта юбилейни шу дIадалалехьа хIара Iаттагара 4000 килограмм шура яккха лерхI цо.

Г. АБУЕВ.

Ялаташ чуэццаше хьайбашта Iана кийчо еш ба XIX партсъезда цIерагIча артела колхозхой. Силоса лаьрхIа дIайийна хьажкIаш хьакха болабеннаб механизатораш 13 августе. Комбайнаш сеца да латтийташ хьокхашше хьайбаша Iа доаккхаргдолча даьхача кIоагашка дIаккхухь силоса масса. Кхаь дийнахьа шофераша кIоагашка дIаккхачийтай 3700 тонн силос.

Моша хьажкIа хьокхаш СК-2.6 яха ши комбайн я. Из ханнахьа хьекха яккхара, дика силос Iана кийчъяра социалистически яхье баьннаб колхоза механизатораш. Цох чIоагIа беркат доал. Шоай ден нормаш 120—130 процент кхоачашъю комбайнераша Калюев Владимиреи Хашагульгов Iабдулеи.

СУРТА ТIА: силоса хьажкIа хьокхаш я Калюев Владимиреи Хашагульгов Iабдулеи агрегаташ.

И. Плиева сурт.

ТОЛАМАШ СОВДУВЛ

ХIАНЗ эггара бехктокхамера дехкараш кхоачашду района механизатораша. Укх дезача шера кхашка болх бераш дехкарийла ба паччахьалкхенга ткъо эзар тонн ялат, цу даькъе 11400 тонн кIа, 1600 тонн мукх, 6700 тонн хьажкIаши кхыйола культураши йохка. Цхьабакъда цар социалистически дехкараш кхы а лакхагIа да. Духхьал кIа планал совгIа 500 тонн дохка деза паччахьалкхенга.

Мишта кхоачашду социалистически дехкараш? 10 август тIакхоачаш района боахамаша паччахьалкхенга дехкадар 19850 тонн ялат, цу даькъе 1683 тонн кIа а долаш, е 148 процент кхоачашдаь, хьажкIаш ца лаьрхIача. Иштта планал тIех болаш, 20007 тонн гурахьа був мукх бехкаб. Района колхозаш ялат дIахо чуэцаш а из паччахьалкхенга дохкаш а я.

ХьалхагIа белгал мадаккхара, укх шера ялат чуэц халача хьалашка. Бакъда, хIара болх бе тардургдолча сахьатах пайда а эцаш, механизатораша дика вIаштIехьбаьккха бу болх. Къаьстта дика лел из «Победа», «Красный Октябрь» яхача, XIX-ча партсъезда цIерагIча колхозашка.

Укх юбилейни шера тха колхозаша дика хьувкъадаьд ялат. Сий долаш къахьийгар «Победа» яхача юртбоахама ахархоша. Укхаза эггара дикагIа хьувкъадаьд кIа. Масала, Александр Петрович Безбородова хьалхле лелаеча тракторно-полеводчески бригадо 1218 гектарах хIаране тIара юккъера лаьрхIача 34 центнер гурахьа дийна кIа даьккхар, хIаьта 38 гектарах хIаране тIара 37,2 центнер мукх баьккхар. Цу колхоза Никита Карпович Раякина бригада механизатораша гектара тIара лерхIаш 35 центнер кIа, 34 центнер мукх, 23 центнер горох яьккхар.

ЦIеча Эскара цIерагIча колхозе юккъера лаьрхIача гектара тIара 27 центнер кIа, 33 центнер мукх боал. Во хьийкъаьдац ялат района кхыча боахамашка а. ХIанз района кхашка ялат чуийца доалаш латт.

Шаккха а ца хиннача бесса дукха дIайийнай ардаш тIара культураш укх шера районе. хьайбай боахамаш доккхий долча «Победа» яхачеи Ленина цIерагIчеи колхозаша дуккхагIа а ювш. ХIаьта боккъалдар аьлча, ца хиннача тайпара йоккха терко яьй укх шера района боахамаша доакъара. Масала, силоса лаьрхIа мугIараштa юкъе 30—35 сантиметр юкъ йолаш дIайийра хьажкIаш, цо йиш хулийт дуккха моша доакъар гулде.

Укх шера хьийкъа ялат чуэцара уйла яь Iац района механизатораш. Царна дагалатт 1968 шера хьувкъаргдола ялат дIадувлга а. Гурахьа а бIаьсти а ялат дIадера лаьтта оахаш латт. Планах районе зяба аха деза 23800 гектар лаьтта. Цхьабакъда из болх дIабахийтац каст-каста делхача догIаша. ХIанз укх сахьате аьхар 6000 гектар мара яц. Бакъда эггара хьалха болх булургболаш ха дика мавттанге а из тIехьадисар дIадоаккхаргда.

Боккха теркам тIабохийт района боахамаша дIадувш дола фу кийчдара. 1968 шера лаьрхIа дIадувча ялата 84137 центнер фу кийчде деза района колхозий, цу даькъе 61260 центнер кIа а 18151 центнер мукх а долаш. ХIаьта гурахьа дувргдолча ялата хьалхарчеи шолагIчеи кондинех дола 70 процент фу кийчдаь даьннад. Къаьстта дика бу на болх XIX-ча партсъезда цIерагIча колхозе. Цу колхозо Iалашдаь 80 процент элитни фу, деррига фу дика хьувкъа «безостая-1», «Ранняя-12» яхараш да.

Фу дика цIендеш кийчду «Путь к коммунизму» яхача колхозе а. Укхаза хIанззехьа а кийчдаь даьннад эшачох 50 процент. Болх беш я цхьан сахьата 50 тонн ялата фу цIендулуш йола йиъ механизированни пункт. БIаьсти дIадувргдола фу кхоачамхиллал Iалашдаьд района боахамаша хIанзехьа а. Гурахьа дувча ялата фу кийчдеча ханна кийчду бIаьсти дIадувргдола фу а.

ДИККА толамаш даьхад района хьайбаш леладераша а. Социалистически яхьа хьалхарча ах шера яьча итогех тха района елар КПСС обкомеи республика Министрий Советеи карара кара тела ЦIе байракх. Соахка цу хана дехкачул 5035 центнер дуккхагIа дехкад дулх, шура — 3039 центнер; дикка дуккхагIа дехкад фуаши тхаи. Планах 9 бетта йохка езача 103700 центнер шурех хIанзлехьа а 81246 центнер екхай, 24640 центнер дохка дезача дулхах 22009 центнер екхай. ХIаьта фуаш дохкара план 115 процентa тха дохкара план 130 процентa кхоачашъяьй. Кхычарел хьалха латт XIX-ча партсъездеи ЦIеча Эскареи цIерагIйола колхозаш. Хьайбай продукце дуккхагIдола тайпаш дохкара шера йоагIа план кхоачашъяь яьннай уж. XIX-ча партсъезда цIерагIча колхозо паччахьалкхенга дулх дохкара шера план 115,2 процент, фуаш — 107 процент, тха — 120 процент, шура йохкара 66,2 процент кхоачашъяьй. ЦIеча Эскара цIерагIча юртбоахама артела колхозхоша дулх дохкара план 109,7 процент, фуаш — 100, тха — 163, шура йохкара 64 процент кхоачашъяьй. Дика толамаш даьхад цу даькъе кхыча боахамаша а.

Шоашка кхаьча кара кара тела ЦIе байракх дIа ца хеца дага ба района юрта боахама къахьегамхой. Денгара ди массаза доал гарга гIорт Советски Iаьдала 50 шу доала ди. Цунна дикача толамашца накъаболх Сунженски района колхозхой.

И. БАЧМАНОВ,
Юртбоахама производственни управлене начальник.

Дика кхедаьд баьцадаараш укх шера Кирова цIерагIча колхоза баьцадаараш леладераша. Хьалххе парникашка хьалкхейир хьалха кхачача кабуцеи нарсийи рассадаш. Дика дегI дена, чIоагIъенна рассада лаьтта дIоахлушше минеральнии органически удобренешца кийчдаьча кхашка дIаегIар. Баьцадаараш кхедераша хьийгача къих дика беркат даьннад. Шин гектарах хIаране тIара планах 150 центнер яккха езача 255 центнер хьалха кхача кабуц чуийцай укхаза. Иштта чIоагIа хьийкъай нарсаш, хIара гектара тIара планах лийрхIачул 60 килограмм совгIа чуийцай.

Шийтта гектара тIа хох ба бригаде. Кхозза оасар даь цIендаьд из кха хIанзле. Хьагучох хьувкъам планахчул совгIа хургба. Иштта дIайийна гIулакх деш бархI гектар тIехьа кхача кабуц я укхаза.

ХIанз помидораш чуэца йолаяьй колхозе. Уж чуэца йолаяьча массехк дийнахьа 45 тонн хьалькхай.

Сурта тIа: помидораш хьайоахаш боахк (аьрдехьара аьттехьа) Оздоева Мареми Везрукова Ларисеи.

И. Плиева сурт.

ХАЛАЧА ХЬАЛАШКА

КЪАЬСТТА лакхара дехкараш тIаийцадар тха боахама кхаш леладераша, хьайбаш леладераша укх юбилейни шера.

ХIанз хьожаргда вай уж мишта кхоачашду. Юртбоахама культураш хьувкъаьяра цкъа-дале, гурахьа культураш дIаювшше а хIара гектара тIа бIаь ткъо килограмм а кхоачийташ суперфосфат тессар, хIаьта бIаьстан юхье кхы тIа подкормка йир минеральни удобренешца — хIара гектара тIа 150 килограмм аммиачни селитра а кхоачийташ. Цул совгIа юртбоахама культураш тIаьнначул тIехьагIа царна гербицидашца обработка йир. Цу гIулакхо йиш хилийтар геттара дика хьахиннача гурахьа ювча культурашца цхьана тIаьнна оасара баьцаш хIалакъе. Белгалде деза уж культураш дика хьахилара юкъе йовкъаш ца юташ, йоагIа кIоаргал йолаш лаьтта ахар, цу тIа шин ханнахьа макхаш дахар, кхоачамхиллал органически удобренеш товсар боккхача доархIаме хилар.

ХIанз ялат чуийца доалаш латт. Планах доагIар ткъо центнер мара доацача хIара гектара тIара ткъаь шиъ центнер ялат чуэц дезаш бар тха кхаш леладераш. Цхьабакъда, механизатораша хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 26,7 центнер доаккх из. Укх деношка чуийца дарга ялат. Из чуийца даьнна-м дукха ха хургьяр, нагахьа санна хIара денна хIана делхац аьнна, догIа дийлха децаре. Цу гIулакхо механизатораша ялат чуэцара аьттув болча ханах бизза пайда эцар дIадех. Из дика кхета а ду цар. Ялат чуэцача хьинаре къахьегарца белгалваьннав комбайнер Базгиев Бахьаудин, Балаев Мажит, Оздоев Хасолта, кхыбараш.

ХIанз а тIехь деррига ялат чуийца даьнна доацаьше а паччахьалкхенга цхьа бIаьи ворхI тонн кIа дехкад оаха планах доагIар (кIа а хьажкIа а цхьана) 100 тонн мара доацача. Ялат хIанз дIахо а дохкаш да паччахьалкхенга. Иштта дика хьувкъаьяй ялатан силосан лаьрхIа йиина хьажкIа, картол, гидуаргаш, кхыйола культураш а.

ШОАШ доахача толамашка диллача кхаш леладерашта тIехьабисац хьайбаш леладераш а. Планах доагIар кховзткъеи итт тонн мара доацача езткъа тонн дулх, 430 тонн шура йоахка — миштта дар хьайбаш леладераша денна дош.

Мелла халача хьалашка шоай болх бе бийзабале а паччахьалкхенга шура йохкара шера план хIанзле 89 процент кхоачашъе а Даьхенна 292 тонн шура дIаяла а карагIдаьннад хьайбаш леладерий. ДIадахача шера цу хана екха хинначул ткъо тонн дуккхагIа я из. Цул совгIа пхийтта тонн дулх а дехкад колхозо, дулх дохкара планах оттаь ха йиъпагIа квартал мара еце а.

Паччахьалкхенга шура йохкара план кхоачашъяра хьинаре къахьегаш хьайоагIа доярка Бисаева ПаьтIамат. Шийна тIачIоагIбаьча бийтта Iаттагара 18701 килограмм шура яьккхай цо планах йоагIар 14406 килограмм мара йоацача. Цул дукха тIехьабисац дояркаш Оздоева Хамсати Чаниева Лидаи.

Боккхача доархIаме да оаха паччахьалкхенга йохкача шурий хьоанал базисначул лакхагIа хилар а. Иштта, шурий базисни хьоанал 3,7 процент йолча тха дояркай вIаштIехьдаьннад из хьоанал 4,7 процентага кхаччалца лакхъе.

ХIанз доаман даьгIенашка доажадеш 536 бежан да тха. Царча Iунал деш ба скотникаш М. Хамхоев, Д. Ханиев, И. Гайтукиев, кхыбараш. ХIара денна шоаш леладеча доаханна 800 грамм дулх тIаккхетийт цар. Цу гIулакхо тешам болийт дулх дохкара план тIехкхоачашъюлургхиларах.

ХIанз кийчо еш да тхо тIадоагIача шера. Массехк дийнахьа кхашка араяргья силос хьакха кийчъяь латта комбайнаш.

С. ШАДИЕВ,
Сунженски района Орджоникидзе цIерагIча колхоза председатель.

ПЛАН ШОЗЗА ТIЕХККХОАЧАШЪЯЬЙ

IАЛАЬМАТЕ дика хьувкъам кхебаьб укх шера тха колхоза механизатораша. Нагахьа санна дIададахача шерашка хьатIадаьнна ялат ниийлха хулаш хиннадале, укх шера гектара дика хиннад из.

Тха колхозе деррига а гурахьа дIадийпар 280 гектар ялат дар, цох 40 гектар мукх, юхедисар кIа. Дика кийчдаьча лаьтта дIадийнадар оаха ялат, хIаьта цул тIехьагIа агротехнически бокъонаша дIадеххача тайпара деррига гIулакх дир. Цу гIулакхо вIаштIехьдалийтар юбилейни шера хIанзалца ца хиннача тайпара лакха хьувкъам кхебе. ХIара гектара тIара юккъера лаьрхIача 25 центнер кIа, 30 центнер мукх чуийцаб колхоза кхашкара.

Аз 190 гектара тIара ялат чуийцад, деррига аьрдар 4940 центнер да. Соца болх беш волча комбайнера Мальсагов Геланес 90 гектара тIара чуийцад ялат, хIаьта цо аьрдар 2340 центнер да. Хьувкъам лакха хиларо вIаштIехьдаийтад паччахьалкхенга ялат дохкара план шозза тIехккхоачашъе, планах дохка дезар 100 тонн йолча, колхозо дехкар 200 тонн ялат да.

Белгалде деза, укх шера хаоттам во хилар бахьан долаш чIоагIа хала дар ялат чуэцар. Дале а, хIара ялат чуэца торо йолча деноех бизза пайда а эцаш ханнахьа из болх чакхбаккха вIаштIехьдаьдар тха.

ХIанз тха колхоза механизатораш гурахьа дIаювча культураштa лаьтта кийчдеш ба.

Советий Iаьдала 50 шу дизара къахьегама толамашца накъабаха лерхI колхоза къахьегамхоша.

Т. АМРИЕВ,
«Красный Октябрь» яхача колхоза комбайнер.

ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДЕРГДА

ТХА ФЕРМА коллективо укх юбилейни шера доахангара шура яккхареи из паччахьалкхенга йохкареи планаш кхоачашъю. Бакъда, хьалхарча шин квартале тIаийца лакхара социалистически декхараш кхоачашде вIаштIехьдаланзар тха, тIаийцача декхарашка хьежача хIара бетта илх — ворхI центнер шура кIезигагIа дIателар оаха паччахьалкхенга. Цулухьа ферма дояркаша, колхоза коммунисташа, специалисташа шоай еррига а уйла тIаяхийтар денна дош кхоачашдара наькъаш лохаш. Ферме собрани хилар, цига къамаьл дир колхоза парткома секретара Э. П. Бушуева, ферма заведующе И. А. Броховецке, колхоза керттерча зоотехника А. С. Ногай, ферма дояркаша З. Асрияна, М. Гамбарьяна, кхычар а. Тха балха юкъе дола кхоачамбоацараш белгалдир собране, хIаьта уж дIададахара хьыда мероприятеш а оттайир. Цу мероприятешта юкъе эггара доархIаме да хьайбай доакъара база чIоагIъяр. Зоотехнически бокъонаша дIадеххача тайпара хьайбашта тоъал белокаш йола концентраташ, кхыдола доакъар хилийтара боккха теркам тIабахийтаб хIанз ферме.

Лоацца сай балхах дувцаргда аз. Кхоъ доахан чулатта корпус я тха ферме, царех цхьанне чу доахан деттара балхаш механизаци яь да, хIаьта аз болх беча шоллагIча корпусе доахан кулгашца детт. Дале а, тха корпусерча дояркаша царел тIехьа ца бусаш къахьег. Айса лелабеча хIара Iаттагара дийнахьеи буси итт килограмм шура йоаккх аз.

Миштта вIаштIехьдоал са нзал шура яккха? Бахьанаш дукха да. Дале а керттера дараш да хьайбашта ханнахьа доакъар телар, миштта ханнахьа де деза кхыдола гIулакхаш дар.

Дий шу да аз хIанз сайга дола доахан леладу, аз хьаэцача хана духхьашха дахкаш дар уж. Из иштта хилар бахьан долаш дика йоаз сона хьайбай оамалаш, хIаранена эшар фуд хов. Даим цхьан хана детт аз уж, хIаьта деттача хана шамара массаж ю еррига а шура хьалургIйолаш. Ховш маларра эггара хьаьнагIа я тIехьа йоаккха шура, цулухьа шамара массаж яьчул тIехьагIа аз кхы а массехк пела эггара хьаьнагIа йола шура йоаккх хIара Iаттагара.

ХIанз ахкан замалахьа Iуйрийна диъ сахьат даьлча долалу тхо доахан детта, хIаьта ялх сахьат даьлча из болх баь доал тхо. ТIаккха доахан цIенду, цул тIехьагIа тайп-тайпара доакъар лу царна. Делкъийна дийттачул тIехьагIа хьайбаш шин сахьата прогулка е аралоах, цу юкъа скотникаша еррига помещенеш цIенъю.

Юбилейни шу доладелча дезз айса лелаеча деррига а доахангара 30850 килограмм шура яьккхай аз, вешта аьлча хIара кхоабача Iаттагара 1700 килограмм хул из. хIаьта шу дIадолалуча хана аз лийрхIадар цхьоалагIа ноябрь тIаккхачалехьа хIара Iаттагара 2200 килограмм шура яккха. Бакъда, хIанз хьагучох лийрхIар дикка тIехккхоачашде вIаштIехьдаргда са. Торонашка хьежача хIанзарчул тIехьагIа цхьоалагIа ноябрь тIаккхачалехьа айса лелаеча дерригача доахангара кхы а 1800 килограмм шура йоаккхаргья аз. Цудухьа Советий Iаьдала 50 шу дизара накъайодаш керда социалистически декхар тIаийцад аз: хIара кхоабача Iаттагара юккъера лаьрхIача 2500 килограмм шура яккха.

ХIанз тхо тийша да тIаийца социалистически декхараш кхоачашдергхиларах.

К. ПОГОСЯН,
«Путь к коммунизму» яхача колхоза йиълагIча шурий-товарни ферма доярка.

«СЕРДАЛО»
3-гIа оагI. 17 август, 1967 шу.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ВАЙ ДОТТАГIИЙ БОЛЧА

В. И. ЛЕНИНА МУЗЕЯ ЗДАНИ ХЬАЛЪЯР

УЛАН-БАТОР. Монгольски столица керттерча цхьан улицагIа хьалъеш латт Владимир Ильич Ленина музея здани. Из хургья яйгача бетонах яь кхоззза вIаштIара йола хоза здани. Монгольски гIишлонхой из здани яь йисте а яьккха Сийлахь - боккхача Октябра 50 шу дуза ди тIакхоачаш эксплуатаце дIаяла дага ба.

ПОЛЬСКИ ЭКСПОРТ

ВАРШАВА. БIаь эзар совгIа йола машиннаькъа дIа-юха ухача состава единица доазол дехьа экспорте яхьийтай укх тIеххьарча 20 шера Польшас. Цунгара эггара дукхагIа уж ийю Советски Союзон Венгреи. Укх шера ялх бетта Советски Союзе яйтай тайп - тайпара йола 180 пассажирски 2500 товарнии вагон.

ЧIоаггIа шерлуш латт польски промышленноста веж даньа а — кхачан промышленноста эша машинаши оборудовании ю производство. Из продукци укх тIеххьарча шин шера шоззеи ахаззеи дукхагIа доазол дехьа йохьийт. Польшас Советски Союза йойтаргья дрожжеш ю 11 завод.

БОЛГАРСКИ ХУДОЖНИКАШ — ОКТЯБРА 50 ШУ ДИЗАРГА

СОФИЯ. Болгарски художникаш Сийлахь - боккхача Октябра шовзткъеи итт шу дизара хетаяь выставка кийчъеш ба. Из хьаелларгья Софе декабрь бетта. Цун тема я Октябрьски социалистически революце Болгаре яь влияни, яхаш. Цу темана хетаяь хургья художниквий моттигерча группаша вIашагIтехача окружной 23 центре хьаелларгйола выставкаш а.

«Болгарски художник» яхача издательствас кийчду искусствах марксизма - ленинизма классикаша дийцарий сборник. Арадоаккхаргда советски изобразительни искусство дегIаярах дола ичижка а. Цунна юкъе гIоргья 200 тайп - тайпарен IаьржанIайн бос бола репродукци. «ГIоръяьнна йола произведенеш» яхача серех арадаргда советски художника К. С. Петрова - Водкина «Комиссара валар» яхача картинах дола книжка. Арадаккха кийчдеш да Октябрьски революцена хетадаь политически плаката альбом, берий массехк книжка, плакат.

МУЗЫКАЛЬНИ АХКА ЧАКХДАЬННАД

ПРАГА. Тренчанскера - Теплицера музыкальни ахка чакхдаьлар Сийлахь - боккхача Октябра 50 шу дизара хетаяьча заключительни концертаца. Цига йийнар Брамса, Чайковске, кхыча композиторий произведенеш. Е. Фишера дирижировани яьча концерта программага хьежжа, симфонически оркестр а локхаш, выступлени йир советски скрипачна Бейлина Нинас.

«ГДР-е ДАЬД» ЯХА МАРКА ЙОЛАШ

БЕРЛИН. Германски Демократически Республика экспорта пхьелагIа дакъа да яйгача промышленноста предукци: баркъаш, мебель, кизгах, кераминах, цIоках яь хIамаш, музыкальни инструменташ. 3-ча сентябре денз 10-ча сентябрага кхаччалца Лейпциге хургйолча дунен халкъашта юкъерча гуйрийнарча ярмаркс цига баьхкарашта бIаргагургья ГДР-а яйгача промышленносто яь дукхха керда хIамаш. Царна юкъе хургья химикашца айхха бувзам а болаш хьадаь тайп-тайпара йола кхалнаьха кочамаши трикотажни хIамаши.

ГДР-а 1650 текстильни предприятв яь продукци дунен 80 мехка кхоач. Промышленноста цу даькъа эггара а йоккхагIа йола экспортер я Советски Союз. ГДР-а текстила экспортах 40 процент гаргга кхоач цунга. Германе исторе чухь эггара хьалха хьахинна болхлойи ахархойи паччахьалкхе кхалнаьха кийчача коча дегIаена промышленность йолча дунен хьалхарча пхе мехка юкъе я.

«ГДР-е даьд» яха марка тIайола 15 эзар пианинои рояли дIабахьийтар 1966 шера дунен тайп-тайпарча мехкашка.

(ТАСС).

МНР-а МИД-а НОТА

Улан-Батор, 15 август. (ТАСС) Пекинерча МНР-а посольствана хьалхашка «цIеча охранникаша» дIахо а лeладеча хулигански гIулакхашца дувзаденна селхан МНР-а кхыча мехкашцарча гIулакхий министра хьалхарча заместителa Л. Тойва шеволча хьийхар Китая временни поверенни вола Лю Цзи-дэ, МНР-а кхыча мехкашцарча гIулакхий министерства нота цунга дIа а елар.

МНР-а полномочни болча викалий бокъонаш йохаеча хьаьрбаьннача молодчикаша леладеча воча гIулакхашта, хIаьта иштта монгольски посольства болхлошта духьал ахь ца хеташ еча провокацешта. оакхарий хьисапе деча низашта юкъе дизза дакъа лоацараш ба Китая кхыча мехкашцарча гIулакхий министерства болхлойи эскара гIулакхера нахи, йоах нота тIа. 12 августе 1 сахьати 45 минути яьлча Китая кхыча мехкашцарча гIулакхий министерства протокольни отдело МНР-а посольствагара ультимативно дIадийхар посольства коапаIараш хьаеллари хунвэйбинийн Пекина общественностан викалаш тIаэца кийча хилари. Тха посольства хьадда тIаэцанзар китайски оагIоно дIадехa из гIожа хIама.

Цхьабакъда Китая МИД-а протокольни отдела сектора начальника Жан Ли-гуанен эскара Iаьдала викалой, шоашта тIехьа яьккха йоалаяь хинна, Китая кхыча мехкашцарча гIулакхий министерства лаьрхIа яйта «цIеча охранникий» группа монгольски посольства служебни помещене чуяьлар. ТаIазар дергхилара кхерам а лоаттабеш, погромщикаш гIийртар протест оалаш йола хIама тIайолча шоай дацыбаой тексташ МНР посолага Д. Дэвагмидуга дIакхачийта, аьдитт дувца лерхIаш шоаш леладу хулигански гIулакхаш киноленташ тIа даха а магнитофони йоазош де а. Хунвэйбиний цу воча гIулакхашца дувзаденна МНР-а посола хьадда йола протест дIакхайкаьй.

СФРЮ. Белграде болх бе йолаеннай керда телестуди. Из кийчъяьй керда араьннача хIанзарча тайпара йолча оборудованеца.

СУРТА ТIА: Белградера телестуде здани.

ТАНЮГ—ТАСС сурт.

ЗАБАСТОВКА БОЛАМ ШЕРЛУШ ЛАТТ

США

НЬЮ-ЙОРК. Забастовкашеи царна юкъе дакъа лоацарашкеи диллача 1967 шера хьалхара ах шу рекордаш да укх тIеххьарча 13 шерах моллагIча шера цу ханаца нийслича. Къахьегама министерствас дIакхайкадаьд укх шера 30 июнь тIакхаччалца йолча хана 2600 забастовкана юкъе дакъа лоацаш 1280 эзар болхло хиннав. аьнна. Балха ханах 14.5 миллион сага - ди дайнад. из а да укх тIеххьарча 13 шера рекордаш. ДIадоладенна шоллагIа ах шу а дIадоладелар цIаста рудникий цIаста лоаладеча заводийн 40 эзар болхлочо эггара йоккхагIйолча бархI компанеца духьал забастовка ярца. Бетта дIаьхъеннача цу забастовко сецабаьб США цIаста промышленноста предприятей, хIаьта иштта даша. цинка, дото рудникий 90 процент болх.

Балха алапи лакхдарахи вахара маьхаш лакхдаларга хьежжа балха алапи автоматически лакхдергдолаш дола къахьегама договор юкъедоаладарахи дола болхлоша дIадехараш кхоачашде тигац предпринимателаша.

АВСТРАЛИ

КАНБЕРРА. Австрале исторе чухь шийна кийсъе кхы йоаца, кепайоазон болхлошца газетин компанеша шоай хьаштдар деш гIожа гIулакхаш леладарах хьайна Аделаидан Сиднеяи журналистий стачка дIахьу ши кIира даьнад. Типографе болхлошца хьалдаьца из стачка бахьан долаш цхьадола газеташ -ара ца доалаш сайнад, царца къаман издани «Острэлиен» а долаш.

«Забастовка еш мел вар» дIадоаккхаргва, аьнна газетин компаней даьча ультимативни кхерамех хIама хиланзар. Къахьегамах шоашта доагIар хьадаьккха гIерташ. Керда Къулбехьен Уэльса Къулбехьен Австралии яхаца штатий журналисташ чIоаггIа духьал баьнна6. Стачкана керте эггача журналистий австралийски ассоциаце цIерах дукха телеграммаш яьхкай морякашкара, докерашкара, шахтерашкара, транспортникашкара, металлисташкара кепайоазон болхлой къоракхал дола къовсам даькъала бувцаш.

Сиднеc, Гарольд - парке, дукхача наха дакъа а лоацаш журналистийн типографей болхлойи митинг хилар. Забастовка ерашa цIаькха а хьадда дIакхайкадир шоаш газетин компаней даьшкарa дIадехараш.

ИТАЛИ

РИМ. Италe городашта юкъе лелача автобусий болхлошa цхьа дийнахьгара забастовка йолаьй. Цар дIадех алапи лакхдергдолаш, къахьегама хьалаш тоадергдолаш, транспортникий профсоюзий бокъонаш лоархIаргйолаш керда къахьегама соглашени оттаяр.

Кхаь дийнахьара забастовка йир йий доаккхача Итале эггара а йоккхагIа йолча «Перони» яхача фирма заводий болхлоша. Стачка ераш гIерт керда коллективни договор отталайта.

ВЕНЕСУЭЛА

КАРАКАС. Куманерча Кадафэ электропромышленноста (Сукре яха венесуэльски штат) 330 болхлочо забастовка кхайкаяй. Цар дIадех на воагIаш администраце балхара дIаваьккха электропромышленноста болхлой профсоюзин вIъ кулгалхо юхаоттавар.

БРЮССЕЛЬ. Бельге доазонашкарча таможенни постий гIулакхерча наха Бельге финансови болхлой цаI йолча профсоюза тIахьехамах кхайкадаь забастовка ю. Цар дIадех доагIача балха денал тIехйолча ханах алапи даларa къахьегама хьалаш тоадари. Уж дIадехараш администраце кхоачашдалца йIаьхлургйолча цу забастовка «цIенхаштта правилаша магхара болх бара», вешта аьлча правилаш хьадда формальнo кхоачашъяра оамало таможнишка шеко йоацаш гIулакхаш хуппаргда.

Цхьа болхло 'балхара дIаваккхара духьалара цхьан дийнахьара забастовка йир Шарлеруарча трамвайщикаша. Профсоюзаша барта а йоацаш болхлой балхара дIабоахаргбоацача оттайир цар администраци.

ОПЕРА ДУКХА ЕЗАРАШ

Дукха ха я Грознерча В. И. Ленина цIерагIча культура Дворецe болх беш оперни коллектив йола. Дукха нах ба укхаза из искусство езаш а цунна юкъе дакъа лоацаш а. Юххьанца оперни студи йиллаяр опыт йолча педагога Виктор Анатольевич Соколова хьалхле а лелаеш.

Дайхар шераш. КIезига низ гIабахийтанзар толам баккхара. Иштта хьакхеллар халкъа оперни театр даларах йола уйла, юххьанна лоархIаца веш, цул тIехьагIа тIа-тIа хьакхаштагIа гучаьлар из театр хургхилара белгалонаш. Оперни коллективо оттайир классически музыкальни произведенеш Чайковске «Евгений Онегин», Верде «Риголетто», «Травиата». Даргомыжске «Русалка», кхыйола операш. Иштта хьахилар халкъа оперни театр.

ХIанз из коллектив Пуччине «Чио-Чио Сан» яха опера оттае кийчлуш я. Советий Iаьдала 50 шу дизара ди гIакхоачаш советски композитора Молчанова «Зари» яха опера оттае дерхI цо.

КIезига къахьеганзар оперни коллективо Советий Iаьдала 50 шу дизара хетаяь самодеятельни искусства Ерригсоюзни фестиваль лаьттача денoшка а. Хореографически коллективаца ихьана цо оттайир Александрова «Свадьба в Малиновке» яха оперетта. Из спектакль дуккказа а хьехкар культура Дворецa сцене а, хIаьта иштта республика районий дукхача культура цIенoшка а.

Художественни самодеятельноста Ерригсоюзни хьажара жюре боккха мах бир из спектакль хьаеш шин коллективо баьча балха. Хьажара лауреата йоккха цIи елар халкъа оперни халкъа хореографически коллективашта.

Нохч-ГIалгIай искусствай литературай декада Дагестане хиннача деношка Махачкалерча наха оперни постановкаш гойташ хилар халкъа театра коллектив.

Оперни коллектива членаш касткаста болх Грозне мехкдаьтта чахкдоахача заводашка болхлошта культурни гIулакх де.

Ялх шу хьалха оперни коллективана халкъа оперни театра сийлен цIи елар, хIаьта цунна хьалхле лелаечоа Нохч-ГIалгIай АССР-а заслуженни артиста цIи елар. Дукха Сийлен грамоташ. моаршала адресаш, поощрительни дипломаш деннад дика творчески никъ баьча цу коллективана. Цу тIехь доккха хIама карагIдоалаш къахьийгад театра ветеранаш болча бувзама инженера Л. Германова, музыкальни болхлочо Н. Перовас, педагога А. Зинченкос, студентка В. Траицке, кхы дукххачар.

Хьалха цу коллективана юкъе дакъа лоацаш хиннача дукххачар лаьрххIа йола дешара заведенеш йисте а яьха профессиональни сцене болх беш ба. Оперен балетеи Ленинградски театре дика илли оалаш ва вIамигасаг Ю. Баранов. Консерваторе дешаш ба Г. Семенова, Г. Голышевская, Э. Стадниченко, кхыбараш.

Касталашха вай республика столицаи цун районийн зрителашта бIаргагургья шоай дукхаеза коллектив. Шин зрителаш раьза хургболаш кийчъялара Iомалуш а болх беш а я из.

Иштта къахьег йоккха опыт а знанеш а йолча Виктор Анатольевич Соколова хьалхле лелаечa В. И. Ленина цIерагIча культура Дворецa халкъа оперни театра коллективо.

С. ПЯТАШ.

«АХРИЕВ ГIАПУР»

Иштта цIи йолаш я «Нохч-ГIалгIайчен граждански тIема турпалаш» яхача серех арахеца лаьрхIача брошюрех эггара хьалха кепа а теха араьннар. Ахриев ГIойбердий Исламгa ва цу брошюра автор.

Советски Iаьдал доаккхаш лаьттача къовсаме хьинаре дакъа лаьцача, С. М. Кирова а Г. К. Орджоникидзе а соратник хиннача, визза волча революционерах, Нохч - ГIалгIайчен сийлахь - воккхача воIах йоккха йоаца историко-биографически очерк я из.

Нохч - ГIалгIай книжни издательствас кепа а теха араьккхай «Нохч - ГIалгIайчен колхозий (1958—1965 шш.) материально-технически базен капитальни вложенеш» яха В. М. Ахматукаева брошюра. Республика колхозашкара къахьта масалаш а доаладеш колхозни производства материально-технически база чIоагIъярахи цигара капитальни вложенех пайда эцарахи дола лоархIаме дешаш да автора брошюра тIа дувцараш.

Къаьстта йоккха терко ю автора колхозий производствана юкъедена кердадараш дегIадоаладара дешашта.

И. ПЕТРОВ.

ЛЕРТТIА ЛЕЛАДЕ ПАСПОРТАШ

Паспортни система тIо ду бахача наьха нийса лоархIам бара- хIаьта из планированена доккхача маIане а да. Нах баха цIенош, школаш, больницаш, берий бешамаш, ясли, библиотекаш, театраш, и. кх. дI. хьалдара дешаш республикашка, городашка, юрташка бахача наьха дукхал теркал а еш къестаду паччахьалкхено. Из дукхал ховш хилча мара нийса къестаде йиш яц баха нах кхачан продукташца, промтоварашца Iалашбара дешаш а. Паспортни система гражданашка йиш хулийт адресни бюро новкъосталца шоай гаргарча а бовзача а наьха адресаш ха. Кхы кIезигагIча лоархIаме яц из общественни порядок чIоагIъяра гIулакха а.

Паспортни система бокъонаш чоалхане а яц, дукхагIча гражданаша лерттIа кхоачаш а ю. ХIаьта а город Грозне Октябрьски районе хIанз а дукха нийслу паспортни система дIадехараш телхаду моттигаш. Цхьабола гражданаш бах паспорташ доацаш, ха тIехъьлньна паспорташ долаш, прописка йоацаш, и. кх. дI. 16 шу даланза дола дукха бераш нийслу дай-ноаной паспорташ тIа, цIеной книжкаш тIа, адресни листокаш тIа дIаязданза. Цхьайолча дешара заведеней кулгалхоша деша дIайийбеча хана паспорташ шоашка дIахьувкхилга дIадехац, из бахьан долаш деша дIайийбу паспорташ доаца, хьалха шоаш баьхачара дIабоабайтанза бола гражданаш.

Цулухьа, паспортни система бокъонаша дIадехараш гражданаша кхоачашделга лертIадаккхар духьа хIанз районе чакхбоаккхаш латт паспортни система чIоагIъяра бутт. Из чакхбоаккхача юкъагIа гражданаша шоай паспорташ тахка деза: цар ха тIехъьлнналйий. шоаш бахача моттигашка прописка яьйий, цар тIа балха дIаэцара белгалонаш яьйий, 16 шу даланза дола шоай дерригa а бераш цар тIа а цIеной книжкаш тIа а дIаяздаьлий хьажа беза.

Организацей, предприятей, дешара заведеней кадрай отделий болхлоша тахка деза берригача болхлошка, гIулакхерча нахага, дешархошка паспорташ дий, цар ханаш тIехъяьннайий, уж шоаш бахача моттигашка дIаязбаьбий, паспорташ тIа балха болча е деша багIача моттига штамп йий.

Чакхбоаккхача бетта лекхар да баха нах паспортни системагIа Iалашбара культура дIахо лакхъелгеи паспортни система хьокхаме лелаяра хьалаш хулийтилгеи.

Я. ФИЛИППОВ,
милице Октябрьски райотдела паспортни отделене начальник.

И. МЕДВЕДЕВ,
Нохч - ГIалгIай МООП паспортни стола инспектор.

ФУТБОЛ — ЦХЬАККХА А КОТВАЛАНЗАР

15 марта Грознерча Орджоникидзе цIерагIча стадионе аргIапарча матче «Терекаца» лайзар Казанера «Рубин».

Счет хьаелла йиш йолча дукххача торонех хьалхарча тайме пайда эца вIаштIехьдаланзар шинна а команда нападающей.

ШоллагIча тайме судахочо гIод теха араваьккхар казански цхьа футболист, цхьабакъда, хIаьта а совле яккха маганзар грозненцашта. Юххера а цхьаккха кот ца воалаш счет 0:0 а йолаш чакхъяьлар из матч.

22 августа «Терек» ловзаргья лидераца Краснодарерча «Кубанаца».

«САТУС» (ШВЕЙЦАРИ) — «ТЕРЕК»

24 августа дунен халкъашта юкъерча доттагIлен матче «Терекаца» ловзаргба Швейцарерча «Сатус» яхача клуба футболисташ.

«Сатус» Швейцаре чIоагIагIчарех лоархIаш а хьалхарча лиге ловзаш а команда я. Орджоникидзе цIерагIча стадионе баьхкача футбол езарашта бIаргагургья самъердаме матч.

КАСТТА ДЕША БОЛАЛУРГБА

Сатийна я хIанз Грознерча № 58 йолча школе. Хозаш яц берий гIараш е укхаза ремонт еш хинначара тата. Бакъда, из дерригa а хувцалала дукха ха йисаяц, хьатIакхаьча даьнна даладоал керда дешара шу...

Дукха ха яр капитальни ремонт ца ю. Цулухьа общественноста новкъосталца ремонт е лаьрхIар школа администраце. Уж бар дешархой, цар дай-ноаной, хьехархой. Дукха ха ялалехьа керттера балхаш даь йистебаьлар уж. Тоаде дезаш хинна парташ, исталаш, гIандаш тоа а даь, корашта, наIараштa, доскашта басар хьекха, тоха мел езача кIир теха баьлар. Эшашча тайпара тоайир химически, физически, кхыйола а кабинеташ.

Из дерригa а деш дикка новкъостал дир тхона тха шефаша — торговле министерства гIишлоймонтажни управлене болхлоша,— яхаш дувц школа директора нов. Приходько.

ХIанз шоай школе дешаргдолча дерригача берий спискаш увттаеш ба хьехархой.

А. ТАНКИЕВ.

БЕ ЛОВЗАЮ БУРГАЦ

Советски Союза турпал Нурадилов Ханпаший цIерагIара приз яккхара йола турнир дIайолалу ломма. Ялх дийнахьа цу яхьашка дакъа лоацаш хургья Минскера, Ташкентера, Бакура, Ленинградера, Алма-Атера, кхыча городашкара а бе ловзаеча бургацах ловза командаш. Вай республика сий лораден хургья сборни команда.

Цхьа мастерски бал йолаш я вай команда. Нагахьа санна укх яхьашка пхи бал яьккха вайчара вIаштIехьдоале команда членашта СССР-а спорта мастераш яха цIи лургья.

О. НИКОЛАЕВ.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грознеи йоачан а йоацаш, кIезиг-дукха морхаш а йолаш ха латта мегаш я. Малхбоалехьара лаьгIа мух хьеккаргба. Температура республике гIолла дийнахьа 27—32 градуси бийсанна 18—23 градуси, хIаьта Грозне дийнахьа 30—32 градуси бийсанна 21—23 градуси йовхал а йолаш хила тарлу.

18-чеи 19-чеи августе нонагIча хана кIезиг-дукха морхаш хургья, лоацача хана дикка дукхагIа а хулаш. Из юкъ чакхйоалаш цхьашанахьа догIаш делха а дикъувкъа а мег. Тайп-тайпарча оагIонашкахьара лаьгIа мух хьеккаргба. Температура бийсанна 13—18 градуси дийнахьа 27—32 градуси йовхал а йолаш хила тарлу.

Метеостанци.

ФУЙ ИЗ СИОНИЗМ ЯХАР?

Тахан цхьаккха маIан доацаш йиса. къамаьла юкъера дIаяьнна термин санна хет хIанз сионизм. Искусствера футуризм е политикера анархизм санна хIама хет цунах. Шена къахьийгад сионисташа дукххача наьха бокъонца цу тайпара уйла соцаргйолаш. Бокъонца бакъдолчо кхычоа ду техшал.

Фу йол-теш из — сионизм?

ДIаяхача бIаьшерен деаткъеи итталагIча шерашка юкъерча кулгера волча австрийски журналиста Герцла «Дрейфуса» дош дагахьа а долаш «Жугатий паччахьалкхе» аьнна брошюра яздьд. Долла хIама, оалаш маддара. цу тIехь чакхдаьнна хургдар. нагахьа санна массайолча статьяшка диллача юкъера болча цу балхапара идеяш хьаллаца Плеве, Вильгельм II-гIа, итальянски король, английски министраш, баронаш Ротшильдаш, цхьацца бола кхыбараш сихбенна хиннабецаре. ХIаьта цу идеяй маIан мишта хиннад аьлча, из хиннад дуккхача мехкашка баха жугатий цхьа къам а лаьрхIа вIашагIтохилга, уж бахаш йолча паччахьалкхенашка чIоагIа дегIаухача дунен халкъашта юкъерча болхлой боламах уж дIахоадабелга. тIаккха. юххера а уж цу боламa духьалбоахилга, хIаьта из дукхагIча дакъе хьалдарий Iаьдала лезар а хиннад.

Цулухьа дукхача мехкий доал леча гIозарий оагIонгахьара геттара дика а лоархIаш 1897 шера Базеле (Швейцаре) вIашагIъеллай «Дерригдунен сионистски организаци».

Шоай гадоахараштa хетар кхоачаш а деш. сионисташа тIагIертта къовсам лоаттабаьб дунен халкъашта юкъерча болхлой болама отрядашта духьала. Цхьабакъда, цу даькъе эггара къаьгагIа дола масал да Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцеца цар гIулакхаш.

ЧIоагIагIа болча монархисташна цхьана гIулакхаш леладаьча сиониста Гессена гуччахьа бакъяьй кIайгвардейцаша жугатий боабеш увттаяь программаш. цунах «жугаташха болча къахьегамхой большевизмана луш дола жоп» а лоархIаш. Сионисташ хьинаре гIулакхаш леладеш хиннаб Петлюраца. хIаьта иштта раьза хиннa юкъебахаб уж Деникинеи гетмана Скоропадскеи «правительствана». Октябрь котбаьнначул тIехьагIа Пасманика (ца вовзаш воацача сиониста) дакъа лаьцад Советски Iаьдала духьала контрреволюционни бандаша керда чакхдаха дезача гIулакхий планаш увттаеча.

1917 шерал тIехьагIа Палестине «жугатий къаман кхуврч» вIашагIболлара идея йоаржае болалу сионисташ, дын чухь еза лаьрхIа из хиларах цо наьха уйлаш тIаозарга дог а доахаш. Цу идеях хIанз йолаш йолча (цхьанна а тайпара сионисташ бахьан долаш а йоацаш) Израиль яхача паччахьалкхенах а санна, шоай гадоахарий — Малхбузен империалистически низий хьашташ бахьан долаш лоаттабеча къовсама дерригача мехкашкара жугатий оарцагIбоаха рычаг е гIертар уж.

Из иштта хилар хьахьокхар дукха вай укхаза доаладергда кхоззадаь къамаьл. царех хьалхардар XX-гIа бIаьшере йолалуши тIеххьардар 1946 шерей даь а долаш: «Вай юхадоагIилга (Палестине — **Ю. И.**) иштта геттара шийха ханнахьа нийслуш дола чIоагIа хьашт-дола гIулакх да фуннагIа лийха а Азера цхьа хIама лехаш йолча державашта а... Сийлахь-йоккхача Англе, паргIатача Англе кхетадергда вай яхар а вай дагардара». Из аьннад Герцла.

«Тхона ховш да тхоашкара шоана фу эш — Суэцки канал оаха лорадар деза шоана. Оаха лорабе беза Гаргарча Малхбоалене гIолла Инде бода шун никъ. Тхо кийча да из тайпа хала декхар кхоачашде. Цхьабакъда, оаш тхона мукъа баланза баргбац тхоай декхар кхоачашде могаргдолаш бола низ а хинна тхо дIаоттара». 20-ча шерашка из къамаьл даьд сионизма керттерча лидерех цхьанне Макс Нордау.

ТIаккха, юххера а, кхоалагIа: «Маддара аьлча сионисташ кийча ба Палестине тIема, тIема-форда, тIема-фегара базаш яхкара Британена йизза бокъо яла. нагахьа санна 65 процент йолча палестински территоре тIа жугатий паччахьалкхе йиллийта из раьза хуле. иштта Америка ВIашагIкхийттача Штаташта а бокъо лу Палестине базаш яхка, нагахьа санна оборонительни декхараш шоашта дIатIаэца уж раьза хуле». — аьнна хьакхайкадир 1946 шера Дерригдунен сионистски организаце хIанзарча президента Н. Гольдмана.

Тхона хетачох, из дош кхы дIахо дашха эшаш дац.

Сионизм жугатий буржуазеча юкъера реакционни националистически течени я, яхаш белгалдьяхад Владимир Ильич Ленина. Ленина белгалдаьхача цу дешай маIан тахан вай деношка а дайналац.

Вай деношкара сионизм — из я керттера чулоацам антикоммунизм а йолаш йолча империализмал доаллача жугатий буржуазе идеологи, организацей системеи практикей. Духхьал политикагарчеи финансашкарчеи, дынгарча а торговлегарча а делеций дунен халкъашта юкъера сионистски корпораце антикоммунизмо новкъостал дир сионизмана чIоагIъяла а США паччахьалкхени тIемеи аппарата тешаме приводной оаса а хинна дIаотта а.

Сионизм халкъа духьала а принцип йоацаш а я. «ЛерхIар кхоачашдара фуннагIа а мегаргда» — из гIайгIанца цIи хеза лозунг да цун щита тIа гIолла дIаяздаь. ХIаьта малагIа фу лерхIар да из сионизмо. идеологи ше хиларах тарра. шийна тIехьабаьннараштa хьалхашка оттадер?

Сионизмо керттера а дика дIахьуладаь а лерхIаш дар — из да дунен халкъашта юкъера сионистски корпораци массе тайпа средствашца йIаьхий елга классови союзникийн цу корпорацена керте латтарийн дерригача дунена тIахьожам оттабе гIертача американски, малхбузенгерманский, английски. кхыча монополей хьацтаги бахьан долаш къовсам лоаттабелга, вешта аьлча социализма лагера духьала. коммунистически. болхлой, къамий-кортамукъален боламашта духьала къовсам лоаттабелга.

Расови белгалонах вIашагIйоллаш йола организаци йолац я сионизм. ХIанз цун керттера организационни идеологически центр я дунен тIарча 60 мехка гуччахьа ший гIулакхаш леладеш йола Дерригдунен сионистски организаци (ВСО). Цун декхарий диапазон шера я — дынагара разведкага кхаччалца). ВСО лакхера орган номинально лаьрхIача Дерригдунен сионистски конгресс я. Исполнительни орган — Жугатий агентство — ши отделени йолаш я — Нью-Йоркеи Иерусалимеи. ВСО президент ва лакхе цкъа вай хьоахаваь Наум Гольдман. ЙоккхагIа йолча американски монополей гIулакхашка поверенни вола.

1936 шера. нацистски тхьамашна цхьана гIулакхаш леладеш сионисташ хиннача хана. цар цхьаькха а вIашагIъеллар организаци — Дерригдунен жугатий конгресс (ВЕК) аьле цIи йоаккхаш яр. ЛийрхIар: сионисташа гуччахьа кулгалдеш йоаца организаци а яь. фашизмо акха гIулакхаш леладешехьа а. сионистски лидераша яхар де ца тугаш бола жугатий вIашагIтохилга. Цу хана денз ВЕК сионисташа кхетамца пайда эцаш а хIанз дунен 67 мехка ший отделенеш йолаш а я. Вай деношкара ВЕК-а хIанз гуччахьара президент тхьовра вийца Гольдман ва.

Иштта белгалъяха еза «Блей Брит» (34 мехка йолаш йола), Дерригдунен кхалнаьха сионистски организаци (54 мехка я). «Джоинт», «ХИАС» яхараш санна йола дунен халкъашта юкъера сионистски организацеш а.

Дунен тIарча Iалаьмате дукхача мехкашка арадувлаш шоай газеташи журналаши да сионистий. 1036 цIи йолаш периодически изданеш арахец. Царех США —254. Европе — 158. Къулбехьен Америке — 123. и. кх. дI.

Сионистски корпораце бюджет. маддарра аьлча. доазув долаш яц. хIана аьлча, цунна юкъе дакъа доацараши цунна кредиташ теларaши капиталистически дунен тIара, керттерча даькъе американски, эггара йоккхагIчарех йола дукхха магнаташ я.

Сионистски корпораце практика классически масал да укх тIеххьарча хана израильски милитаризмо Iарбий паччахьалкхенашта духьала йолаяь агресси.

Укхаза белгалдаьккхача мегаргдар сионизм Израиль яхача паччахьалкхенца цхьатарра дархIар вIалла нийса ца хилар.

ХIара ординарни капиталистически мехка а санна. Израиле ба эксплуататена кIаллаттараши эксплуатаци тIалоаттаераши. Йолаш я къахьегамхой Израиль а шоай берригача гражданех кхетам чу доаца империалистически монополей герз де гIерташ болча расистий-реакционерий Израиль а.

Шийх кхаь викалга гIолла израильски парламенте агрессена духьала гуччахьей майрои Израила Коммунистически парте даьча къамаьлаша тешал ду. прогрессивни Израиль яхаши къовсам лоаттабеши хилара.

Юрий ИВАНОВ,
(АПН).

Редактора заместитель
А. А. МЯКИЕВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный Ленина улица. 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3.44-96; редактора зам. 3.39.11; бехктокхама секретара—3-34.38; партийни вахареи, культураи, промышленностеи отделий—3.42-30; юрта боахамеи письмой отделий — 3.42-28.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина. 11 (3-й этаж) Телефоны: редактора — 3-44-96, зам. редактора—3.39.11; ответственного секретаря — 3-34.38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3.42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42.28.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05269. Заказ № 3917.